

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
27 november 2019
Kenmerk
COS/U201901395
Lbr. 19/101
Telefoon
070 3738393
Bijlage(n)
43

Onderwerp
Totaalpakket moties, preadviezen en brieven Buitengewone ALV 29 november 2019

Samenvatting

In deze ledenbrief informeren wij u over het totaalpakket aan moties en ingezonden brieven voor de Buitengewone ALV van 29 november a.s. die wij de afgelopen weken hebben ontvangen (stand van zaken 27 november). In onze ledenbrief van 22 november hebben wij u geïnformeerd over acht moties en twee brieven die wij tot dan toe hadden ontvangen.

Aan de leden**Datum**

27 november 2019

Kenmerk

COS/U201901395

Lbr. 19/101

Telefoonnummer

070 3738393

Bijlage(n)

43

Onderwerp

Totaalpakket moties, preadviezen en brieven Buitengewone ALV 29 november 2019

Geacht college en gemeenteraad,

In deze ledenbrief informeren wij u over het totaalpakket aan moties, preadviezen en ingezonden brieven voor de Buitengewone ALV van 29 november a.s. die wij hebben ontvangen (stand van zaken 27 november). In de bijlagen bij deze ledenbrief ontvangt u de ingediende moties met preadviezen van het bestuur en twee ingezonden brieven.

Bespreking financiële tekorten gemeenten

Met betrekking tot de financiële tekorten van gemeenten liggen geen voorstellen voor in deze Buitengewone ALV. Over de nijpende financiële tekorten van gemeenten, met name op jeugd, willen wij graag met u van gedachten wisselen bij agendapunt 5. "Verantwoording over uitvoering moties ALV 5 juni 2019". Naast de uitvoering van eerdere breed gedragen moties over de gemeentefinanciën en gelijkwaardig partnerschap met het Rijk, zullen wij dan ook over actuele ontwikkelingen spreken.

Klimaatakkoord en motiesBesluitvorming in Buitengewone ALV

In de Buitengewone ALV leggen wij het Klimaatakkoord ter besluitvorming voor aan de leden (agendapunt 6). Daarbij behandelen wij ook de door de leden ingediende moties. In de ledenbrief van 1 november jl. heeft het bestuur de leden voorgesteld in te stemmen met het Klimaatakkoord. Daarbij heeft het bestuur benadrukt dat er voldoende (proces)afspraken, over met name financiële randvoorwaarden, zijn gemaakt om met de eerste fase van het Klimaatakkoord van start te gaan.

Beschikbare financiële middelen

Inmiddels zijn de volgende financiële middelen beschikbaar gesteld:

- Voor de RES wordt voor de periode 2019-2021 € 12,5 miljoen per jaar beschikbaar gesteld uit de klimaatenvolpe. Samen met de eerder beschikbaar gestelde middelen van € 30 miljoen komt het budget voor de RES daarmee uit op € 22,5 miljoen per jaar. Van dit bedrag is € 15 miljoen per jaar beschikbaar voor ondersteuning van de RES regio's, het overige bedrag wordt ingezet voor de ontwikkeling van kennis, data infrastructuur en de programmaorganisatie;
- Tussen 2018 en 2028 is € 435 miljoen beschikbaar voor het programma Aardgasvrije Wijken. In totaal is ongeveer € 380 miljoen bestemd voor gemeentelijke proeftuinen. In 2018 en 2019 is van dit bedrag € 120 miljoen vastgelegd voor de eerste 27 proeftuin-gemeenten;
- Vanuit het Warmtefonds komt er tot 2030 jaarlijks € 50 tot € 80 miljoen beschikbaar waarmee woningeigenaren tot € 25.000 kunnen lenen voor het verduurzamen van hun woning. Het onderzoek van VNG en Rijk naar woonlastenneutraliteit wordt meegenomen om de middelen uit het fonds gericht in te kunnen zetten;
- Voor de extra taken die gemeenten uitvoeren voor de energietransitie in de gebouwde omgeving stelt het rijk voor de periode 2019-2021 € 150 miljoen ter beschikking, waarvan € 30 miljoen bestemd is voor de RES. Het resterende bedrag van € 120 miljoen is bedoeld als tegemoetkoming in de kosten voor alle gemeenten in afwachting van het Klimaatakkoord-brede artikel 2 FVw-onderzoek naar uitvoeringskosten. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten voor o.a. de Transitievisie warmte;
- Er is €75 miljoen beschikbaar voor de realisatie van fietsenstallingen bij openbaar vervoers-knooppunten.

Daarnaast zijn afspraken gemaakt over een artikel 2 Wet financiële verhoudingen onderzoek naar de uitvoeringskosten voor gemeenten over de volle breedte van het Klimaatakkoord. Het bestuur benadrukt dat dit onderzoek "boter bij de vis" moet opleveren en gemeenten in staat moet stellen om de verschillende onderdelen van het Klimaatakkoord uit te voeren.

Beoordeling moties door bestuur

Bij het formuleren van zijn preadviezen op de ingediende moties over het Klimaatakkoord heeft het bestuur, conform het voorstel aan de leden (ledenbrief 1 november 2019) de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Naar het oordeel van het bestuur zijn voldoende (proces)afspraken gemaakt om te starten met de eerste fase van Klimaatakkoord;
- Gemeenten gaan in deze eerste fase aan de slag op de onderdelen waarop toereikende financiële voorwaarden beschikbaar zijn gesteld;
- Indien in volgende fases onvoldoende aan de financiële randvoorwaarden wordt voldaan, kunnen gemeenten op de betreffende onderdelen het Klimaatakkoord niet geheel en/of niet in het gevraagde tempo uitvoeren;
- Gemeenten geven zoveel mogelijk van onderop invulling aan de afspraken in het Klimaatakkoord;
- Het Klimaatakkoord wordt niet amendabel aan de leden ter besluitvorming voorgelegd.

Overzicht definitieve moties met preadviezen en ontvangen brieven

Het VNG-bestuur heeft zijn preadviezen op de moties vastgesteld en kennisgenomen van drie ingezonden brieven. Het gaat om de volgende moties en brieven, waarbij steeds het agendapunt van de Buitengewone ALV is vermeld waarbij de moties en brieven behandeld zullen worden. De schuingedrukt weergegeven moties zijn nieuw ten opzichte van de ledenbrief van 22 november. Van enkele laat binnengekomen moties volgt het preadvies van het bestuur ter vergadering.

Ter behandeling bij agendapunt 5 (verantwoording uitvoering moties)

1. Motie "Naar een passende financiering voor de implementatie en uitvoering van de WvvgZ" van 13 gemeenten in de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Preadvies: overnemen.
2. Motie "Invoering Wvvgz alleen bij voldoende middelen en borging" van de gemeente Heerenveen e.a.
Preadvies: overnemen.
3. Motie "Afname van sturingsmogelijkheden in de Wmo" van de gemeente Deventer e.a.
Preadvies: overnemen.
4. Motie "Spoedeisende hulp" van de gemeente Lelystad e.a.
Preadvies: overnemen.
5. Motie "Specifieke uitkering sport (compensatie BTW)" van de gemeente Lelystad
Preadvies: overnemen.
6. Motie "Politiesterkte op orde" van de gemeente Utrechtse Heuvelrug
Preadvies: overnemen.

Verder zijn bij agendapunt 5 nog twee brieven ter informatie bijgevoegd:

7. Brief "Gemeentefinanciën (opschalingskorting/zorgvraag sociaal domein) van de gemeente Zoetermeer e.a.
8. Brief "Veilig thuis" van de gemeente Stein namens de regio Zuid-Limburg

Ter behandeling bij agendapunt 6 (Klimaatakkoord):

9. Motie "Ruimte voor eigenaarschap gemeenschappen bij uitvoering Klimaatakkoord" van de gemeente Peel en Maas
Preadvies: overnemen.
10. Motie "Relatie met stedelijke vernieuwing uitwerken" van de gemeente Zaanstad e.a.
Preadvies: overnemen.
11. Motie "Regionale energiestrategieën: wind in de zeilen en schouder aan schouder" van de gemeente Amersfoort e.a.
Preadvies: overnemen.
12. Motie "Regionale energiestrategieën" van de gemeente Delft.
Preadvies: overnemen.
13. Motie "Klimaatakkoord: succes RES met draagvlak samenleving" van de gemeente Utrechtse Heuvelrug e.a.
Preadvies: ontraden.
14. Motie "Evalueren frequentie actualiseren RES" van de gemeente Woerden
Preadvies: ter vergadering.
15. Motie "Afbouw bestaande olie- en gaswinning en beperken gaswinning bij warmte" van de gemeente Woerden
Preadvies: ter vergadering.

16. *Motie “Voldoende netwerkcapaciteit passend in de omgeving” van de gemeente Woerden*
Preadvies: ter vergadering.
17. *Motie “Omkering bewijslast bij mijnbouwschade” van de gemeente Woerden*
Preadvies: ter vergadering.
18. *Motie “Duidelijkheid over de Warmtewet en toepassing warmtetransitie” van de gemeente Deventer e.a.*
Preadvies: overnemen.
19. *Motie “Corporaties als startmotor voor duurzaamheidsmaatregelen” van de gemeente Dordrecht e.a.*
Preadvies: overnemen.
20. *Motie “Klimaataakkoord (financiële voorwaarden en betrekken burgers)” van de gemeenten Lisse en Noordwijk*
Preadvies: overnemen.
21. *Motie “Garantie op financiële randvoorwaarden” van de gemeente Zaanstad e.a.*
Preadvies: overnemen.
22. *Motie “Instemming Klimaataakkoord (pas na voldoen aan voorwaarden)” van de gemeente Boekel*
Preadvies: ontraden.

Verder is bij agendapunt 6 nog ter informatie bijgevoegd:

23. Brief van de gemeente Haarlem over toereikende budgetten energietransitie.

Ter behandeling bij agendapunt 7: Aanvullende overeenkomst bij Raamovereenkomst verpakkingen.

24. *Motie “Aanvullende overeenkomst raamovereenkomst verpakkingen” van de gemeente Schiedam e.a.*
Preadvies: overnemen.
25. *Motie “Nieuwe afspraken raamovereenkomst verpakkingen 2013-2020” van de gemeenten Gooise Meren en Eemnes*
Preadvies: ontraden.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
Voorzitter

Samenvatting en preadvies motie West-Betuwe over een passende financiering voor de implementatie en uitvoering van de Wet verplichte ggz (Wvggz).

Indienende gemeente: West Betuwe

Ondersteunende gemeenten: Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen, Buren, Culemborg, Beuningen en Berg en Dal.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Bij het Rijk aandringen op passende financiering voor implementatie en uitvoering van de Wvggz,

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

De VNG heeft op basis van artikel 2 WFv een claim bij het Rijk neergelegd. Het Rijk heeft daarop € 20 miljoen per jaar structureel toegekend. Daarbij hebben Rijk en VNG de afspraak gemaakt om te monitoren of de kosten van gemeenten uit deze structurele middelen kunnen worden gedekt. Daarnaast ontvangt de VNG een subsidie van het ministerie van VWS om de invoering van de wet bij gemeenten te ondersteunen. Ook kunnen gemeenten bij ZonMw subsidie vragen voor de regionale coördinatie en implementatie van de Wvggz.

De VNG houdt de uitvoeringskosten nadrukkelijk in het oog en heeft met het ministerie van VWS de afspraak gemaakt om in de loop van 2020 op basis van actuele cijfers na te gaan of de uitvoeringskosten uit de structureel toegekende bedragen kunnen worden gedekt.

Motie: Naar een passende financiering voor de implementatie en uitvoering van de Wet verplichte ggz (Wvggz).

Aan: De Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019 in Nieuwegein.

Constaterende dat:

- de invoering van de Wvggz leidt tot uitbreiding van het takenpakket en extra lasten voor gemeenten,
- het Rijk slechts gedeeltelijk tegemoet komt met het ophogen van de algemene uitkering van het gemeentefonds,
- in de septembercirculaire een herverdeling van deze middelen heeft plaatsgevonden, waardoor veel gemeenten vlak vóór de invoering van de wet geconfronteerd zijn met een lagere bijdrage dan in de meicirculaire was toegezegd,
- door de herverdeling van de middelen in de septembercirculaire de tekorten bij gemeenten als gevolg van de invoering van de Wvggz nog groter zijn geworden,
- de gemeenten al met forse tekorten te maken hebben binnen het Sociaal Domein en dat deze tekorten niet op korte termijn kunnen worden teruggedrongen.

Doorberekend in euro's betekent de herverdeling in de septembercirculaire voor de gemeenten in de regio Gelderland-Zuid een nadeel van ongeveer € 75.000. Dit resulteert in een tekort van bijna € 128.000 op de begroting van regio Gelderland-Zuid.

Overwegende dat:

- de gemeenten van de regio Gelderland-Zuid samenwerken bij de implementatie en uitvoering van de Wvggz;
- er veel onduidelijkheid is over de kosten van de ICT en de kosten van de ambtelijke inzet die noodzakelijkerwijs gemaakt worden bij de invoering van de Wvggz;
- dat in de loop van 2020 met behulp van ervaringsgegevens meer zicht komt op aantallen, ICT kosten en de kosten van de ambtelijke inzet;
- door de veelheid aan dossiers zoals Beschermd Wonen, het Abonnementstarief en de aanhoudende tekorten op Jeugdhulp en Wmo de financiële druk bij gemeenten alleen maar toeneemt.

Spreekt uit:

- te betreuren dat gemeenten niet voldoende wordt gecompenseerd voor de kosten die de implementatie en uitvoering van de Wvggz met zich mee brengt.

Draagt het VNG-bestuur op:

- bij het Rijk aan te dringen op een passende financiering voor de implementatie en uitvoering van de Wvggz, zodat de implementatiekosten en de kosten voor de structurele uitvoering van de wet gedekt zijn.

In afwachting van uw reactie.

Mede ingediend door de 13 gemeenten van de Veiligheidsregio Gelderland Zuid (incl. de gemeente Mook en Middelaar):

Gemeente Berg en Dal
Gemeente Beuningen

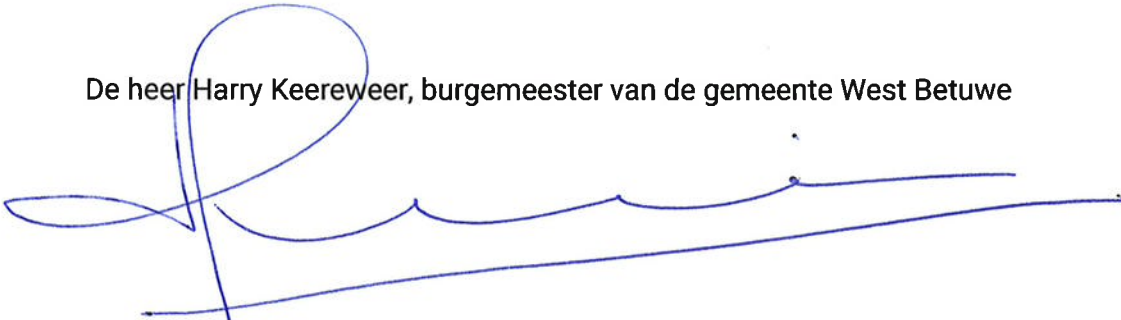
Pagina 2 van 2

Gemeente Buren
Gemeente Culemborg,
Gemeente Druten
Gemeente Heumen
Gemeente Mook en Middelaar
Gemeente Neder-Betuwe
Gemeente Nijmegen
Gemeente Tiel
Gemeente West Betuwe
Gemeente West Maas en Waal
Gemeente Wijchen

Aanvullende gemeenten die deze motie mede-indienen, zullen bij de toelichting op de BALV worden genoemd.

Geldermalsen, 14 november 2019

De heer Harry Keereweer, burgemeester van de gemeente West Betuwe

Mevrouw Karen Coesmans, gemeentesecretaris van de gemeente West Betuwe

De heer Ton van Maanen, wethouder van de gemeente West Betuwe

Samenvatting en preadvies motie Heerenveen e.a. over “Invoering wet verplichte ggz alleen bij voldoende middelen en borging”

Indienende gemeente: Heerenveen

Ondersteunende gemeenten: aantal Friese gemeenten en Drentse gemeenten (zie motie)

Status motie: definitief.

Strekking van de motie:

Vraag aan VNG om:

- In te blijven zetten voor haalbare en betaalbare invoering Wvvgz
- Er bij het Rijk op aan te dringen dat tijdig tekorten als gevolg van de snelle invoering van de Wvvgz worden gecompenseerd
- Zich ervoor in te zetten dat het Rijk verantwoordelijkheid neemt om knelpunten tijdig en met voldoende financiën aan te pakken en op te lossen
- De implementatie van de Wvvgz zowel financieel als inhoudelijk te monitoren en de gemeenten hierover (bijvoorbeeld per veiligheidsregio) actief te bevragen en te informeren.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

Op de eerste drie punten van de motie zal de VNG zich blijven inzetten om toereikende financiële randvoorwaarden te realiseren en knelpunten voor gemeenten weg te nemen. De VNG houdt de uitvoeringskosten nadrukkelijk in het oog en heeft met het ministerie van VWS de afspraak gemaakt om in de loop van 2020 op basis van actuele cijfers na te gaan of de uitvoeringskosten uit de structureel toegekende bedragen kunnen worden gedekt.

Ook de oproep aan het bestuur om de implementatie van de Wvvgz te monitoren, nemen wij graag over, ook als het daarbij gaat om gemeenten hierover actief te bevragen en te informeren.

Motie: Invoering Wet verplichte ggz alleen bij voldoende middelen en borging

Aan: De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019

Constaterende dat:

- Per 1 januari 2020 de Wet verplichte ggz (Wvvggz) wordt ingevoerd
- Deze opvolger van de huidige Wet BOPZ een lang voorbereidingstraject heeft gekend en er zorgen zijn over de praktische haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de wet (zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het delen van informatie, beschikbaarheid van zorgprofessionals, ontstaan van wachtlijsten etc.)
- Recent ook de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie hier haar zorgen over kenbaar gemaakt heeft
- Gemeenten (in Friesland) samenwerken om de invoering van de wet voor te bereiden met o.a. politie, GGZ Friesland, Friese huisartsen, De Friesland (zorgverzekeraar), Veiligheidsregio Fryslân
- Uit die voorbereiding is gebleken dat het gezamenlijke gemeentelijke budget mogelijk niet toereikend is

Overwegende dat:

- Uit de reacties blijkt dat het Rijk voornemens is de wet ondanks onvolkomenheden per 1 januari 2020 in te laten gaan
- Het Rijk gemeenten daardoor met veel invoerings-, uitvoerings- en aanpalende kosten confronteert
- Gemeenten het onwenselijk en onacceptabel vinden dat mensen/inwoners die zorg nodig hebben deze door bureaucratie, onduidelijkheid, onvoldoende zorgplaatsen of zorgverleners en onvoldoende budget deze mogelijk niet tijdig kunnen verkrijgen
- Dit voor de inwoner, zijn omgeving en de betrokken professionals onwenselijk is en mogelijk zelfs een nadelig effect op behandeling, behandelaar en omgeving kan hebben
- Gemeenten zowel inhoudelijk als financieel in staat moeten zijn de wet naar de letter van de geest uit te voeren.

Draagt het VNG-bestuur op om:

- Zich in te blijven zetten voor een haalbare en betaalbare invoering van de Wvvggz
- Er bij het Rijk op aan te dringen dat tijdig (zo nodig binnen jaarlijks) tekorten als gevolg van de snelle invoering van de Wvvggz worden gecompenseerd
- Zich ervoor in te zetten dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt om de door gemeenten en NVVP geconstateerde knelpunten tijdig en met voldoende financiën aan te pakken en op te lossen
- De implementatie van de Wvvggz zowel financieel als inhoudelijk te monitoren en de gemeenten hierover (bijvoorbeeld per veiligheidsregio) actief te bevragen en te informeren.

Mede ingediend namens de volgende Friese gemeenten:

Gemeente Achtkarspelen
Gemeente Ameland
Gemeente Dantumadiel
Gemeente De Fryske Marren
Gemeente Harlingen
Gemeente Heerenveen
Gemeente Leeuwarden
Gemeente Noardeast-Fryslân
Gemeente Ooststellingwerf
Gemeente Opsterland
Gemeente Smallingerland
Gemeente Súdwest-Fryslân
Gemeente Tytsjerksteradiel
Gemeente Waadhoeke
Gemeente Weststellingwerf

En de Drentse Gemeenten, verenigd in de Vereniging van Drentse gemeenten:

Gemeente AA en Hunze
Gemeente Assen
Gemeente Borger-Odoorn
Gemeente Coevorden
Gemeente De Wolden
Gemeente Emmen
Gemeente Hoogeveen
Gemeente Meppel
Gemeente Midden-Drenthe
Gemeente Noordenveld
Gemeente Tynaarlo
Gemeente Westerveld

Heerenveen, 18 november 2019

De heer Tjeerd van der Zwan, burgemeester van de gemeente Heerenveen

De heer Jeroen van Leeuwestijn, gemeentesecretaris van de gemeente Heerenveen

Samenvatting en preadvies motie Deventer over afname van sturingsmogelijkheden in de Wmo

Indienende gemeente(n): Deventer

Ondersteunende gemeenten: zie motie.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

De motie verzoekt de VNG :

De verantwoordelijk minister op te roepen om de Wmo zo te wijzigen dat gemeenten meer sturingsmogelijkheden krijgen om burgers die hun ondersteuning zelf kunnen regelen buiten de Wmo te houden, zodat burgers die hun ondersteuning niet zelf kunnen regelen binnen de beschikbare budgetten, geholpen kunnen worden door aanbieders die daarvoor een reëel tarief krijgen en daarbij de bestaande rechtsongelijkheid op te heffen. Dit verzoek ook onder de aandacht te brengen bij de leden van de Eerste en Tweede Kamer.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies:

De motie sluit aan bij de lobby van de VNG om meer sturingsmogelijkheden en budget te verkrijgen om daarmee de Wmo uit te kunnen voeren volgens de uitgangspunten van maatwerk en eigen verantwoordelijkheid. Sturingsmogelijkheden en behoud van beleidsvrijheid zijn voor gemeenten des te belangrijker nu het beroep op en de kosten van de Wmo toenemen, terwijl het budget met deze ontwikkelingen geen gelijke tred houdt. De VNG vraagt hiervoor aandacht in de bestuurlijke overleggen met de minister en informeert ook het parlement.

Motie afname van sturingsmogelijkheden in de Wmo

Het VNG-congres:

Constaterende dat:

Het rijk maatregelen heeft genomen die de beleidsruimte van gemeenten beperken om kwetsbare burgers ondersteuning te bieden binnen de beschikbare budgetten, te weten:

- Het abonnementstarief dat ertoe leidt dat burgers die hun ondersteuning zelf kunnen regelen en betalen toegang krijgen tot Wmo ondersteuning ten koste van kwetsbare burgers die de ondersteuning echt nodig hebben;
- De eerder door het kabinet genomen maatregel, dat gehuwden, die nog niet de AOW leeftijd hebben bereikt helemaal geen eigen bijdrage betalen (ongeacht hun inkomen), leidt tot rechtsongelijkheid tussen gebruikers van de Wmo;
- De invoering van de AMvB reële prijzen die tezamen met de vergrijzing en personeelsschaarste in de zorgsector ertoe leidt dat de tarieven voor Wmo ondersteuning hoger worden, terwijl het Wmo budget en het accres hiermee geen gelijke tred houden;
- De aanpassing van de Wet minimumloon ertoe leidt dat de kosten van informele hulp in de Wmo stijgen waardoor inzet ervan belemmerd wordt;
- De jurisprudentie, waaronder de uitspraken over het resultaatgericht indiceren, normenkaders en het verbod om indicaties aan te passen in verband met gemeentelijke beleidswijzigingen, de mogelijkheden tot transformatie en vernieuwing in de Wmo ernstig beperken;

Overwegende dat:

- De nieuwe Wmo taken in 2015 zijn gedecentraliseerd op basis van het uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen;
- De gemeente alleen ondersteuning hoeft te bieden als burgers hun eigen probleem niet zelf of met behulp van hun netwerk of algemene voorzieningen kunnen oplossen;
- Gemeenten echter geen sturingsmogelijkheden meer hebben om burgers die zelf hun ondersteuning kunnen regelen, af te wijzen;

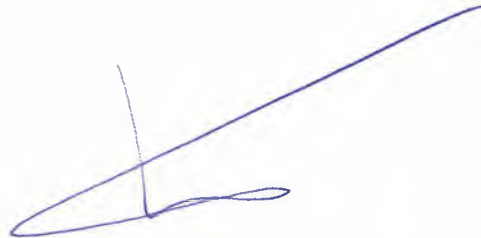
Spreekt uit:

- Dat VNG de verantwoordelijk minister oproept om de Wmo zo te wijzigen dat gemeenten meer sturingsmogelijkheden krijgen om burgers die hun ondersteuning zelf kunnen regelen buiten de Wmo te houden, zodat burgers die hun ondersteuning niet zelf kunnen regelen binnen de beschikbare budgetten geholpen kunnen worden door aanbieders die daarvoor een reëel tarief krijgen en daarbij de bestaande rechtsongelijkheid op te heffen;
- Dit verzoek ook onder de aandacht te brengen bij de leden van de Eerste en Tweede Kamer.

en gaat over tot de orde van de dag.

R.C. König
Burgemeester Gemeente Deventer

M.A. Kossen
Gemeentesecretaris Gemeente Deventer

Gesteund door:

Gemeente AA en Hunze
Gemeente Apeldoorn
Gemeente Assen
Gemeente Borger-Odoorn
Gemeente Breda
Gemeente Coevorden
Gemeente De Wolden
Gemeente Emmen
Gemeente Gouda
Gemeente Groningen
Gemeente Haarlem
Gemeente Helmond
Gemeente Hengelo
Gemeente Hoogeveen

Gemeente Hoorn
Gemeente Leiden
Gemeente Lelystad
Gemeente Maastricht
Gemeente Meppel
Gemeente Midden Drenthe
Gemeente Noordenveld
Gemeente Schiedam
Gemeente Sittard-Geleen
Gemeente Tynaarlo
Gemeente Westerveld
Gemeente Zwolle

Samenvatting en preadvies motie gemeente Lelystad over spoedeisende hulp

Indienende gemeente(n): Lelystad

Ondersteunende gemeenten: Stadskanaal, Nissewaard en Hoogeveen.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

De motie heeft betrekking op de sluiting van ziekenhuizen en spoedeisende hulp voorzieningen en de effecten die dat heeft op de toegankelijkheid en bereikbaarheid van zorg en op de (extra) druk op de Wmo. De indiener vraagt de VNG om met het kabinet afspraken te maken over een goede organisatie van de acute zorg in met name perifere gebieden zonder dat financieringsstromen daar bij in de weg staan.

Preadvies VNG-bestuur: Overnemen

Toelichting bij het preadvies:

In de medisch specialistische zorg zien we een beweging naar meer centralisatie van (hoog-)gespecialiseerde zorg met als doel de kwaliteit(sontwikkeling) zo hoog mogelijk te houden. Dit geldt ook voor de spoedzorg met als gevolg dat gemeenten zien dat locaties voor de spoedeisende hulp (SEH) gesloten worden. In met name de perifere gebieden leidt dat tot groeiende zorgen over de toegankelijkheid en bereikbaarheid van spoedzorg. Deze zorgen zijn terecht en gaan breder dan alleen de spoedzorg, maar hebben betrekking op de juiste zorg op de juiste plek in bredere zin. Waarbij het onder andere gaat over beschikbaarheid en een infrastructuur die het langer thuis wonen en het voorkomen van onnodige escalatie ondersteunt.

Tijdens de BALV op 30 november 2018 is de volgende motie over de juiste zorg op de juiste plek aangenomen: *Motie toekomstbestendig zorgsysteem*

- *Aandacht te vragen voor bredere perspectief van de totale zorgkosten*
- *In gesprek te gaan met de betreffende bewindspersonen*
- *Met het kabinet de afhankelijkheden, sturingsmogelijkheden en schakels in beeld te brengen en te benutten.*
- *Onderzoeken hoe het sociaal domein een hefboom kan zijn voor 'de juiste zorg op de juiste plek'*

Hier loopt een aantal acties op waarvan de voortgang is geborgd in de commissie ZJO. Het advies is om de motie van Lelystad aan deze motie - en dus aan de lopende acties - te verbinden.

Daarmee is de motie van Lelystad een extra signaal aan het kabinet voor de urgentie van dit onderwerp. Waarbij het dus niet alleen moet gaan om het afbouwen van (dure) voorzieningen, maar ook om het voldoende en in passend tempo toerusten van de infrastructuur om die afbouw adequaat op te vangen.

Daarnaast werken de partijen van de hoofdlijnenakkoorden medisch specialistische zorg, huisartsenzorg en wijkverpleging met elkaar aan een agenda voor de acute zorg. VNG is daar als partner in het hoofdlijnenakkoord wijkverpleging bij betrokken.

Motie Landsdekkende 24/7 toegankelijke Spoed Eisende Hulp (SEH)

De Bijzondere Algemene Leden Vergadering van de VNG, in vergadering bijeen op 29 november 2019,

Constaterende dat

- er een landelijke ontwikkeling gaande is waarbij steeds meer gemeenten en perifere gebieden kampen met sluiting van hun Spoed Eisende Hulp (SEH), vanwege de hoge kwaliteitseisen die aan een SEH worden gesteld.
- dat de effecten van die ontwikkeling sterk ingrijpen op het gevoel van veiligheid van individuele inwoners, de toegankelijkheid en bereikbaarheid van zorg en daarmee de ontwikkeling van een gemeente als geheel
- dat de effecten van die ontwikkeling sterk ingrijpen op de zorgvraag en –behoefte van inwoners en daarmee een afwentelingseffect heeft op het sociaal domein, waarvoor gemeenten niet worden gecompenseerd
- deze ontwikkeling gevolgen heeft voor het ambulancevervoer omdat er steeds minder plekken komen waar 24/7 SEH toegankelijk is.

overwegende dat

- het huidige Kwaliteitskader nog geen mogelijkheden biedt voor tussenoplossingen zoals a) spoedpoli's met aanwezigheid van een gekwalificeerde SEH arts en b) spoedposten naast huisartsenposten en SEH
- het Sociaal domein (gemeenten) en het domein van de zorg (zorgverzekeraars) door deze ontwikkeling meer vervlochten raken, waardoor gemeenten voor andere vraagstukken komen te staan terwijl financieringsstromen niet dezelfde beweging maken.
- Voldoende (hoog gekwalificeerd) personeel en voldoende ambulances in perifere gebieden randvoorwaardelijk zijn
- Voor het verhogen van de overlevingskansen in vergrijsde en perifere gebieden een dekkend netwerk aan AED's / burgerhulpverlening van levensbelang is.

van oordeel zijnde dat

- het nodig is dat een beweging wordt gemaakt naar 24/7 toegankelijke SEH' s of uitgebreide spoedpoli's in dergelijke gemeenten en perifere gebieden, waar expliciet aandacht zal zijn voor de groepen chronische zieken, ouderen en kinderen
- acute zorg anders georganiseerd zal moeten worden
- als inzet gekozen zou moeten worden dat 80 % van de inwoners in dergelijke gemeenten en gebieden terecht kan bij een voorziening in de buurt

- financieringsstromen nu drempels opwerpen om innovatie en juiste zorg op de juiste plek gestalte te geven.
- Gemeenten gecompenseerd moeten worden voor de met de verandering gepaard gaande stijging van kosten zoals de extra kosten voor het (Wmo) vervoer of het inrichten van een dekkend netwerk aan openbaar toegankelijke AED-voorzieningen.

verzoekt het VNG-bestuur:

- deze motie ter kennis te brengen van de regering en de Tweede Kamer,
- deze motie te betrekken bij de onderhandelingen met het kabinet en daarbij het kabinet te verzoeken om:
 - snel duidelijkheid te geven wat er kan in “streekziekenhuizen” maar ook wat er kan ten aanzien van het anders organiseren van acute zorg in perifere gebieden, waarbij het uitgangspunt is een zo maximaal mogelijke voorziening voor laagcomplexere spoedzorg, waarbij de mogelijkheid voor 24/7 toegankelijke SEH’s of uitgebreide spoedpoli’s serieus nader verkend worden.
 - Ervoor te zorgen dat financieringsstromen geen beletsel vormen voor innovatie en de juiste financiële prikkels af te geven, gericht op gezondheid in plaats van ziekte.

en gaat over tot de orde van de dag,

Ingediend door de gemeente Lelystad op 20 november 2019

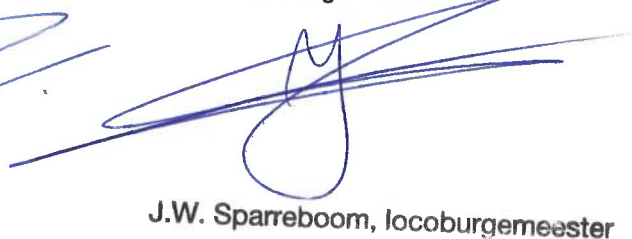
Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

A. Schepers

de burgemeester.

J.W. Sparreboom, locoburgemeester

Mede ingediend door:
gemeente Stadskanaal
gemeente Nissewaard
gemeente Hogeveen

Samenvatting en preadvies motie Lelystad Specifiek uitkering Sport

Indienende gemeente: Lelystad

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Aandringen bij het kabinet op een volledige compensatie van het btw-nadeel dat gemeenten en sportbedrijven leiden door verruiming van de btw-sportvrijstelling.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

Gemeenten hebben voor € 228 miljoen aan aanvragen ingediend voor de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK). Via de SPUK worden gemeenten en gelieerde sportbedrijven gecompenseerd voor het btw-nadeel dat zij leiden door de verruiming van de sportvrijstelling in de Wet omzetbelasting per 1 januari 2019. De SPUK sport voor 2019 heeft een budget van € 185 miljoen.

Op basis van de gemeentelijke jaarcijfers (ergens mei/juni 2020) zal vermoedelijk pas op zijn vroegst eind 2020 duidelijk zijn wat de gemeenten precies krijgen uitgekeerd. Dit belemmert investeringen in sportaccommodaties. Aan ons en de Tweede Kamer is zowel door de minister van sport Bruno Bruins als door staatsecretaris Snel altijd voorgehouden dat het verruimen van de btw-sportvrijstelling budgettair neutraal zou worden ingevoerd. Hierin past niet dat er uiteindelijk een btw-nadeel zal zijn voor gemeenten en de sport.

De VNG pleit daarom voor een garantie door het kabinet op volledige compensatie van gemeenten en sportbedrijven voor 2019 en volgende jaren. Deze motie ondersteunt de inzet van de VNG.

Motie Specifieke Uitkering Sport

De Buitengewone algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bijeen op 29 november 2019.

Constaterend

- Dat in 2018 het Nationaal Sportakkoord is gesloten om partijen te verbinden en de (lokale) kracht van sport in Nederland de komende jaren beter te benutten.
- Dat het ministerie VWS gedurende de looptijd van het Sportakkoord in totaal 410 miljoen euro investeert om de doelstellingen van het Nationaal Sportakkoord te realiseren.
- Dat een deel van deze investering is bedoeld om het lokaal sportbeleid te stimuleren.
- Dat op basis van het Nationaal Sportakkoord honderden gemeenten een Lokaal Sportakkoord hebben gesloten of bezig zijn een Lokaal Sportakkoord af te sluiten.
- Dat binnen het investeringsbudget van het ministerie van VWS middelen zijn gereserveerd voor het compenseren van het nadeel dat gemeenten, sportverenigingen en sportbedrijven ondervinden als gevolg van het verruiming van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019.
- Dat bij de verruiming van de btw-sportvrijstelling door het rijk is aangegeven dat de verruiming van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019 voortkomt uit Europese wetgeving en geen bezuinigingsmaatregel is en de opbrengst van de belastingmaatregel volledig terugvloeit naar de benadeelden.
- Dat voor amateursportorganisaties zoals sportverenigingen de subsidieregeling Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties (BOSA) is ingesteld met een budget van 80 miljoen euro.
- Dat voor gemeenten (inclusief verbonden organisaties, zoals sportbedrijven) de regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK) is ingesteld met een maximaal te besteden budget van 185 miljoen euro.

Overwegend

- Dat de Social Return on Investment van sport en bewegen volgens onderzoek van het Mulier instituut 2,51 is. (Elke geïnvesteerde euro levert 2,51 euro aan maatschappelijke waarde op voor de samenleving).
- Dat voor 2019 middels de SPUK slechts 82% van het aangevraagde bedrag (228 miljoen) door het ministerie VWS wordt gecompenseerd.
- Dat door de onvolledige compensatie gemeenten (en sportbedrijven) in 2019 met een tekort worden geconfronteerd van zo'n 43 miljoen euro.
- Dat het tekort op de compensatie van het nadeel als gevolg van het verruiming van de btw-sportvrijstelling zich naar verwachting in de komende jaren voortzet.

- Het ministerie VWS ervan uitgaat dat een deel van de ingediende kosten over 2019 uiteindelijk niet wordt gerealiseerd, maar gelijktijdig door de lagere compensatie een deel van de benodigde investeringen niet kan worden gerealiseerd.
- De minister van VWS meent dat ook bij lagere compensatie het financiële nadeel van de btw-sportvrijstelling voor gemeenten (en sportbedrijven) volledig wordt gecompenseerd.
- Dat de tekorten op onder meer de jeugdzorg en de WMO en de verlaging van het accres uit het gemeentefonds veel gemeenten al nopen tot vergaande bezuinigingen op onder andere sport en bewegen.
- Bij veel gemeenten de financiële ruimte ontbreekt om de overige 18% compensatie zelf aan te vullen.
- Dat bij een aantal gemeenten het nadeel van onvolledige compensatie groter is dan de extra middelen die zij ontvangen in het kader van het Nationaal Sportakkoord ten behoeve van het lokaal sportbeleid.
- Dat het cumulatieve effect van de onvolledige compensatie van het btw-nadeel er toe zal leiden dat gemeenten (en sportbedrijven) uiteindelijk genoodzaakt zijn de tarieven voor sportaccommodaties voor sportverenigingen en toegangskaartjes voor zwembaden fors te laten stijgen en subsidies op sport- en bewegingsstimulering te verlagen.
- Dat dit bij veel gemeenten een nadelig effect heeft op de sportparticipatie en de mate waarin inwoners voldoen aan de beweegrichtlijn en dat daarmee ook de doelstellingen van de lokale sportakkoorden en het Nationale Sportakkoord in het geding komen.
- Dat zo de beoogde positieve effecten van de extra investering van het ministerie van VWS in het kader van het Nationaal Sportakkoord teniet worden gedaan.
- Dat dit na decentralisaties het volgende beleidsterrein is waarbij het rijk gemeenten confronteert met een financieel tekort bij de uitvoering van beleid.

Draagt het VNG bestuur op

Bij het kabinet en parlement aan te dringen op een daadwerkelijk volledige compensatie voor de gemeenten (en sportbedrijven) van het nadeel dat is ontstaan door verruiming van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019.

En gaat over op de orde van de dag.

Ingediend door de gemeente Lelystad op 20 november 2019

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

A. Schepers

de burgemeester.

J.W. Sparreboom, locoburgemeester

Samenvatting en preadvies motie 'Politiesterkte op orde',

Indienende gemeente: Utrechtse Heuvelrug

Ondersteunende gemeente: De Bilt, Veenendaal.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Oproep aan het bestuur van de VNG om met de minister van Justitie en Veiligheid in gesprek te gaan over het versneld realiseren van voldoende operationele bezetting en formatie binnen de gebiedsgebonden basisteams van de Nationale Politie. Daarbij de volgende uitgangspunten te hanteren:

- Er dient nadrukkelijk een bijdrage in operationele capaciteit gevraagd te worden aan het ministerie van Defensie om het stelsel bewaken en beveiligen op korte termijn te versterken.
- De *incidentele* financiële middelen die het kabinet beschikbaar heeft gesteld moeten volledig ten goede komen aan het borgen van de inzetbaarheid van de operationele politiecapaciteit binnen de gebiedsgebonden basisteams van de Nationale Politie.
- Er moet door het rijk *extra structureel budget* beschikbaar gesteld worden zodat de kopschef versneld de basisteams op de noodzakelijke operationele sterkte kan brengen.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

Onze politie staat onder grote druk omdat het kabinet al meerdere jaren structureel te weinig investeert in de organisatie en deze tegelijkertijd belast met een veelheid aan extra landelijke doelstellingen en prioriteiten. Dit gaat ten koste van de veiligheidszorg voor onze inwoners. Er is een goed beeld van waar de problemen zitten en welke maatregelen en investeringen nodig zijn. Het is helaas noodzakelijk om hier voortdurend bij het kabinet en de Tweede Kamer aandacht voor te vragen. Dat doen wij eendrachtig met de Regioburgemeesters. In dat verband verwijzen we naar de verantwoording van de uitvoering van uw motie 'Politiesterkte op orde' van uw ledenvergadering van juni.

Wij beschouwen deze motie als een steun in de rug en zullen samen met de Regioburgemeesters het vraagstuk van de te beperkte politiecapaciteit blijven agenderen, waarbij we de in de motie genoemde oplossingsrichtingen als richtingen zien om het probleem te tackelen maar waarbij we ook daarbuiten naar oplossingen blijven zoeken met de minister.

Motie politiesterkte op orde

Aan : De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019 te Nieuwegein

Datum : 20 november 2019

Betreft : Het in balans brengen van de operationele bezetting en formatie binnen de gebiedsgebonden basisteams van de Nationale Politie.

Constaterende dat:

- De Nationale Politie voor een aanzienlijk vervangingsvraagstuk staat, omdat de komende jaren 17.000 medewerkers met pensioen gaan.
- Het regeerakkoord een uitbreiding aankondigt van de operationele formatie met ruim 1.100 fte.
- Het effect van de verhoogde instroom pas in de komende jaren merkbaar is in de operationele bezetting, omdat aspiranten eerst opgeleid dienen te worden en gedurende deze opleiding niet volledig inzetbaar zijn.
- De minister van Justitie en Veiligheid voor de periode 2019 – 2021 €110 miljoen beschikbaar heeft gesteld aan de eenheden om de inzetbaarheid van de politiecapaciteit zoveel mogelijk op niveau te houden.
- De uitzonderlijke moord op een advocaat heeft geresulteerd in een begrijpelijke en vanzelfsprekende operationele capaciteitsbehoefte. Deze capaciteitsvraag ten behoeve van het stelsel bewaken en beveiligen is neergelegd bij de gebiedsgebonden basisteams die al zwaar belast waren.
- De afgelopen maanden een toename in de uitstroom zichtbaar is geworden.
- De operationele bezetting van de gebiedsgebonden politieteams in de Eenheid Midden-Nederland (-198fte¹), net als vele overige eenheden van de Nationale Politie, aanzienlijk lager is dan de formatie toelaat.
- De onderbezetting van de gebiedsgebonden politieteams aanhoudt tot naar verwachting 2025.
- De onderbezetting voornamelijk het gebiedsgebonden politiewerk verder onder druk komt zet door de beperkte operationele capaciteit en toenemende landelijke prioriteiten.

¹ De onderbezetting neemt nog met 50fte toe zodra de over te dragen formatie naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling Vijfheerenlanden is geformaliseerd.

- De inzet van operationele politiecapaciteit nog meer dan voorheen geprioriteerd dient te worden om de schaarste in capaciteit onderling te verdelen.

Overwegende dat:

- De toenemende landelijke prioriteiten een ontoelaatbare additionele druk creëren op de operationele politiecapaciteit binnen de gebiedsgebonden basisteams van de Nationale Politie.
- De toenemende landelijke prioriteiten momenteel voorgaan op lokale prioriteiten, hetgeen nadelig is voor de beschikbare capaciteit om in gezamenlijkheid uitvoering te geven aan lokale doelstellingen en veiligheidsprogramma's.
- Onze inwoners te allen tijde een beroep moeten kunnen doen op een politieorganisatie met voldoende operationele capaciteit om adequaat invulling te geven aan het uitvoeren van basispolitietaken, dit ten behoeve van de lokale leefbaarheid en veiligheid in de buurten, wijken en dorpen die onze gemeenschap rijk is.
- Het noodzakelijk is dat burgemeesters te allen tijde kunnen rekenen op een politieorganisatie waarin er een gezond en duurzaam balans bestaat tussen de operationele bezetting en de vastgestelde formatie. .

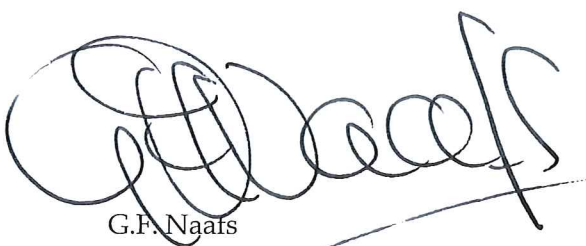
Vraagt het VNG bestuur om:

Met de minister van Justitie en Veiligheid in gesprek te gaan over het versneld realiseren van een balans tussen de operationele bezetting en formatie binnen de gebiedsgebonden basisteams van de Nationale Politie, waarbij de volgende zaken het uitgangspunt zijn:

- Er dient een nadrukkelijke bijdrage in operationele capaciteit gevraagd te worden vanuit het ministerie van Defensie om het stelsel bewaken en beveiligen op kort termijn te versterken.
- De incidenteel beschikbaar gestelde financiële middelen (€110 miljoen) volledig ten goede komt aan het borgen van de inzetbaarheid van de operationele politiecapaciteit binnen de gebiedsgebonden basisteams van de Nationale Politie.
- Er additioneel structureel budget beschikbaar gesteld wordt om de korpschef te ondersteunen in het versneld in balans brengen van de operationele bezetting en formatie.

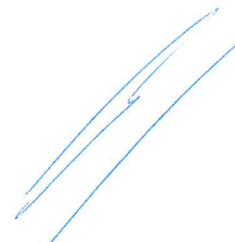
Hoogachtend,

Mede namens de burgemeester van de gemeente Veenendaal,

G.F. Naafs

Burgemeester gemeente Utrechtse Heuvelrug

Mr. S.C.C.M. Potters

Burgemeester gemeente De Bilt

gemeente
Zoetermeer

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan het bestuur van de VNG
Postbus 30435,
2500 GK Den Haag

Onderwerp: Tekorten jeugdzorg en crisiskorting

Bezoekadres
Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum
20 november 2019

Uw kenmerk

Ons kenmerk
F&C/E

Bijlagen
1. Nadere
toelichting

Geacht bestuur,

Op 19 september jl. nam de Tweede Kamer de motie Segers c.s. aan. Hierin werd de regering verzocht om, samen met de VNG, te onderzoeken met welke aanpassingen van de trap-op-trap-af-systematiek gemeenten meerjarig meer financiële zekerheid kunnen krijgen. Vanzelfsprekend juichen wij dit zeer toe. Maar het financiële vraagstuk voor de gemeenten is breder dan dit. De gemeenten willen nu structurele compensatie voor de oplopende zorgkosten als gevolg van volumegroei en de nog steeds oplopende crisiskorting op het Gemeentefonds moet van tafel. Duidelijk is dat als deze compensatie niet komt de gemeentelijke financiën onder zeer zware druk blijven staan.

Als gemeenten zien wij ons nu geconfronteerd met de noodzaak om te komen tot forse bezuinigingsmaatregelen of lastenverhogingen. Deze raken de lokale samenlevingen én de individuele burgers.

Sinds 2015 wordt het gemeentefonds structureel gekort als gevolg van de opschalings-/apparaatskostenkorting, ook wel crisiskorting genoemd. Deze bezuinigingsmaatregel is in de crisistijd doorgevoerd vanuit een perspectief om te komen tot minder en grotere gemeenten waardoor efficiency mogelijk zou zijn. De beoogde beweging is echter niet doorgezet, maar de korting is blijven bestaan. Deze korting wordt ieder jaar groter en loopt vanaf 2020 nog met € 675 miljoen op tot € 975 miljoen in 2025.

Daarnaast worden gemeenten door de decentralisaties in het sociaal domein en de daarbij door het Rijk doorgevoerde kortingen geconfronteerd met tekorten die ze uit reserves en bezuinigingen op andere beleidsterreinen moeten dekken. Dat heeft geleid tot maatregelen als minimalisering van onderhoud van wegen en de openbare ruimte en het leidt inmiddels ook tot afbouw van voorzieningen zoals bibliotheken, zwembaden, versobering van armoedebeleid en subsidies. Ook de uitvoering van de beleidsvoornemens uit het IBP staat onder druk.

Daarbij stellen wij verder vast dat de zorgvraag alleen maar toeneemt en dat deze volumegroei na de decentralisatie, maar zeer beperkt is gecompenseerd en daardoor ook de transformatie onder druk staat.

gemeente

Zoetermeer

Bij de gemeenten is de financiële rek er uit.

De afgelopen periode is de gemeentelijke problematiek door veel partijen in het inhoudelijke zorgdomein of de gemeentelijke financiën onder de aandacht gebracht. Het Rijk moet de gemeenten in de gelegenheid stellen om ook de komende jaren een houdbaar financieel beleid te voeren. Alleen dan kunnen wij als lokale overheden samen met het Rijk onze belangrijke rol goed spelen bij de vele maatschappelijke vraagstukken die er zijn en nog op ons afkomen. De gemeenten de facto dwingen om te bezuinigen op basisvoorzieningen, terwijl het Rijk het financieel voor de wind gaat, is voor onze inwoners niet te begrijpen.

Wij vragen het bestuur om bij het Rijk een klemmend beroep te doen om vanaf 2020 af te zien van de nog geraamde verdere stijging van de crisiskorting en bovendien de gemeenten versneld structureel te compenseren voor de toenemende zorgvraag in het sociaal domein.

Wij vragen u om deze brief onder de aandacht te brengen van de BALV van 29 november 2019.

In de bijlage treft u feitelijke achtergrondinformatie aan.

Deze brief wordt tevens toegestuurd namens de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Den Bosch.

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zoetermeer,
De secretaris,

De Burgemeester,

Jeugdzorg: Financiële problematiek van gemeenten in beeld

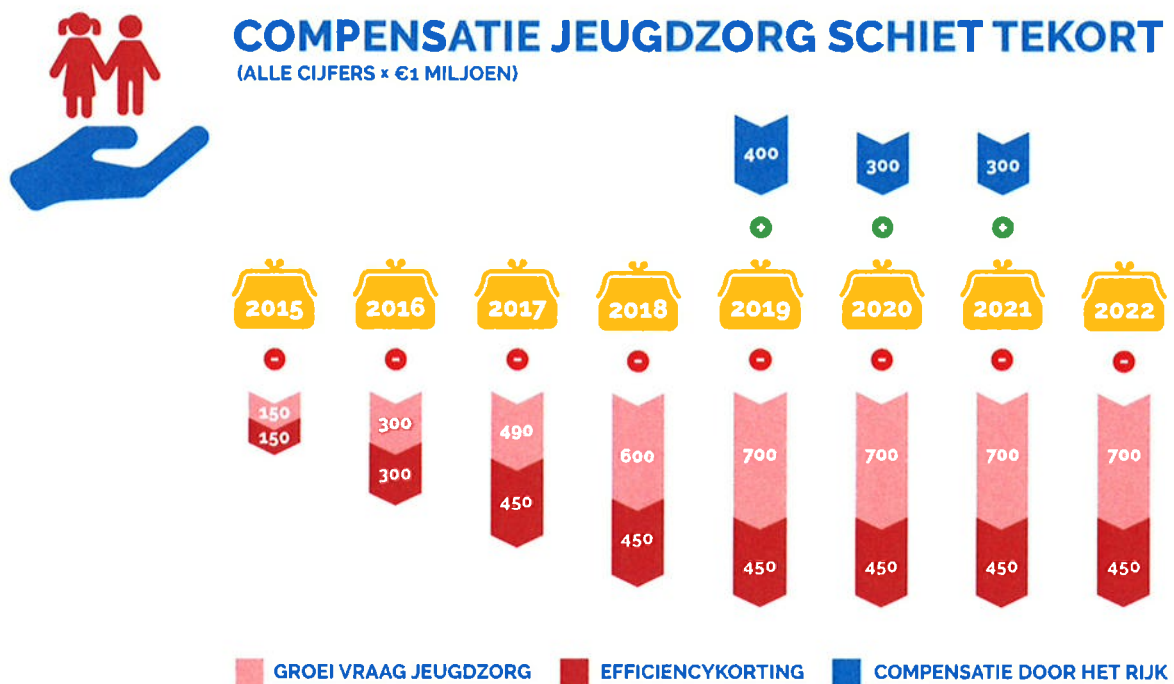
Gemeenten worden door het Rijk financieel onvoldoende in staat gesteld om hun taken op het gebied van jeugdzorg goed te kunnen verrichten. Dit komt enerzijds tot uitdrukking door het niet voldoende en niet structureel honoreren van de volumegroei in de jeugdzorg en anderzijds door de (nog steeds oplopende) opeenstapeling van generieke kortingen.

De voorgestelde oplossing is helder: Compenseer gemeenten structureel voor de volumegroei in de jeugdzorg en stop de groei van de opschalingskorting (de zgn. 'crisiskorting').

Oorzaak 1: Groeiende vraag jeugdzorg zonder compensatie

Minister De Jonge erkent in zijn brief van 7 november 2019 met "Hoewel er meer kinderen in beeld zijn dan voorheen" dat de zorgvraag groeit. Gemeenten ontvangen echter geen structurele compensatie voor deze groeiende zorgvraag.

Onderstaande grafiek geeft de kostenstijging weer die wordt veroorzaakt door volumegroei (meer kinderen in de jeugdzorg) en door de efficiencykorting, afgezet tegen de compensatie van het Rijk. Laatstgenoemde korting verplicht gemeenten om hetzelfde werk te doen als het Rijk deed voor de decentralisatie, maar met minder geld. Compensatie van deze efficiencykorting is hier niet het punt, maar de korting draagt met het uitblijven van compensatie voor groei in zorgvraag wel bij aan de sterk verslechterde financiële situatie bij gemeenten. Het Rijk geeft –in de jaren 2019-2021 – een **incidentele** compensatie voor **structurele** kosten.

Structureel kost de gemeenten de volumegroei ruim €700 miljoen per jaar. De compensatie is € 300 miljoen. Daarnaast moeten de gemeenten de efficiencykorting realiseren.

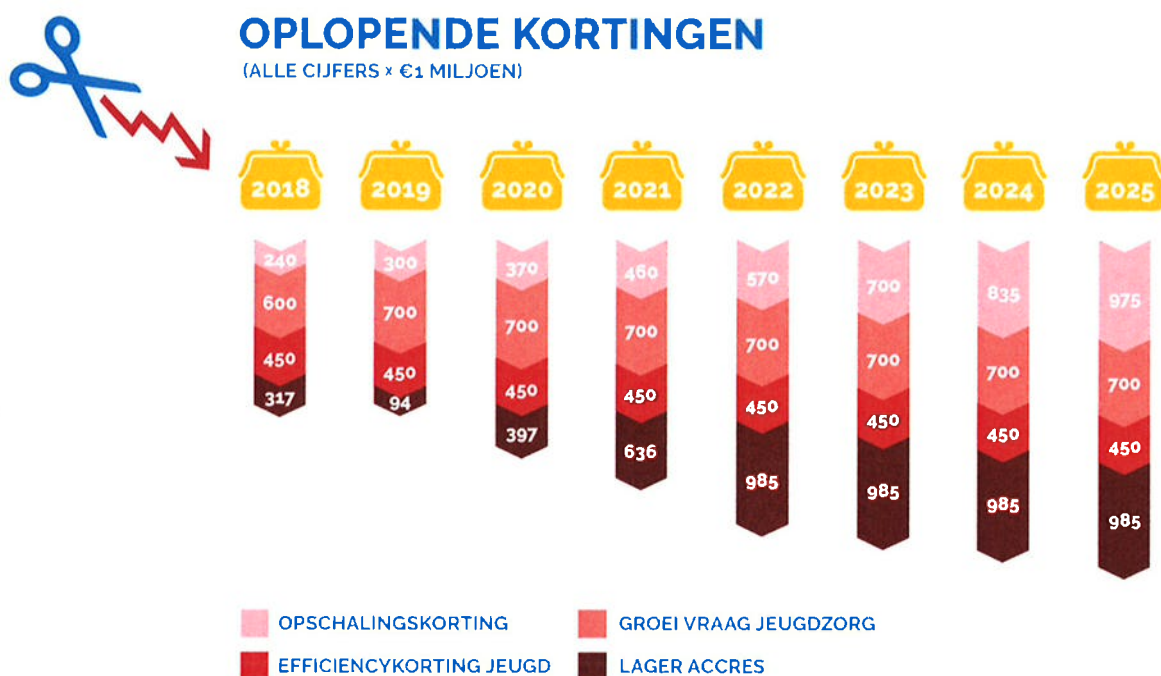
1

¹ De cijfers over 2015-2017 zijn ontleend aan het onderzoek 'Analyse volume jeugdhulp' (april 2019). De kostenstijging door een groeiende vraag naar jeugdzorg (volumeontwikkeling) naar ruim €700 mln. per jaar is een inschatting van de gemeente Zoetermeer van 2-3% groei.

Oorzaak 2: Stapeling Rijkskortingen en crisiskorting zonder crisis

In aanvulling op stijgende zorgkosten wordt de financiële situatie van gemeenten beïnvloed door een stapeling van algemene Rijkskortingen op het gemeentefonds. De omvang van die kortingen stijgt de komende jaren nog steeds.

Meest in het oog springende korting is de eerder genoemde crisiskorting (door het Rijk ook wel opschalingskorting of apparaatskostenkorting genoemd): Een korting die door het Rijk werd opgelegd aan gemeenten in het kader van een geforceerde opschaling van gemeenten tot minimaal 100.000 inwoners. Op de achtergrond speelde daarbij dat het kabinet zocht naar besparingen om de kredietcrisis het hoofd te kunnen bieden. De geforceerde opschaling vond nooit plaats, en de crisis is voorbij, maar de korting bleef bestaan. In 2019 kregen gemeenten in het kader van deze korting al €300 miljoen minder uitgekeerd. Richting 2025 loopt deze korting op tot **jaarlijks €975 mln.**

Bovenstaande tabel geeft een indruk van de opeenstapeling van kortingen en extra kosten voor gemeenten, die oplopen naar een totaalbedrag van ruim € 3 miljard **per jaar**.

²

² Bron: Gemeente Zoetermeer

Bestuurlijke Algemene Ledenvergadering
van de VNG

Stadhouderslaan 200
Postbus 15
6170 AA Stein
T +31 (0)46 435 93 93
info@gemeentestein.nl
www.gemeentestein.nl

BTW NL 0017.31.105.B.02
KvK 5198 4997 0000
IBAN NL20 BNGH 0285 008 110
BIC BNGH NL2G

Datum: 14 november 2019
Uw kenmerk:
Zaaknummer: 0971121765
Behandeld door: A.J. Raaijmakers
Betreft: Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

Geachte heer/mevrouw,

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn grote maatschappelijke problemen met een grote sociale, maatschappelijke en persoonlijke impact. Het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling en de ernst en complexiteit daarvan, neemt de laatste jaren toe. Een trend die naar verwachting ook de komende jaren zal blijven bestaan.

Gemeenten hebben een aantal wettelijke taken in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De toename van het aantal meldingen, de nieuwe wettelijke taken van Veilig Thuis en het herziene handelingsprotocol in combinatie met de decentralisaties van 2015, hebben tot gevolg dat gemeenten geconfronteerd worden met groeiende wachtlijsten en financiële tekorten.

Op grond hiervan heeft de gemeente Stein, namens de Zuid-Limburgse gemeenten, een motie ingediend bij Algemene Leden Vergadering op 5 juni 2019 welke motie door de VNG integraal is overgenomen.

Voor zover ons bekend heeft er, mede naar aanleiding van een schrijven vanuit de Zuid-Limburgse gemeenten (noodklok brief) een gesprek plaatsgevonden tussen VWS en VNG en heeft de VNG naar aanleiding van de aangenomen motie, samen met VWS een werkgroep 'analyse volumegroei Meldingen en Adviezen VT' ingesteld waarvan eind 2019, begin 2020 een eerste analyse wordt verwacht.

De nood is echter hoog en de Zuid-Limburgse gemeenten willen nogmaals benadrukken dat de situatie urgent is en dat, zowel bij VT als in de GIA-keten, financiële problematiek in toenemende mate leidt tot wachtlijsten en het niet tijdig kunnen reageren op meldingen c.q. er tijdig een vervolg aan kunnen geven.

Met de komst van de Veilig Thuis organisaties in 2015 en met de aanscherping van de meldcode begin dit jaar is nationaal een stevige impuls gegeven aan de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. In Zuid-Limburg hebben wij de overtuiging dat we deze majeure opgave uitsluitend samen kunnen invullen, vanuit een keten van gemeenten, Veilig Thuis en de zorg en veiligheidspartners. Hoewel de minister het belang van stevige ketensamenwerking volledig onderschrijft, merken we dat we hierin sterk worden geremd. Een ketenaanpak ontstaat in interactie met alle betrokken partijen, in een evenwichtig en eerlijk gesprek. Echter de manier waarop vanuit nationaal niveau gestuurd wordt op kwaliteitseisen, het tempo van de veranderingen én de wijze van financiering belemmeren dit proces.

De Zuid-Limburgse problematiek in beeld

De problematiek in Zuid-Limburg is immens. Aan de hand van de drie lijnen uit het programma 'geweld hoort nergens thuis' zijn de consequenties voor onze regio hieronder beknopt beschreven.

Eerder en beter in beeld

Eerder en beter in beeld is het startpunt van het nationaal programma en de basis om de duur van het geweld te verkorten en erger te voorkomen. Ter financiering van deze taken zijn middelen overgeheveld vanuit de algemene uitkering naar de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang. Deze middelen zijn én afkomstig uit onze eigen uitkering (korting) én ontoereikend. De financiële consequenties van het gewijzigde handelingsprotocol zijn niet in deze uitkering meegenomen en bovendien kent Zuid-Limburg een negatief herverdelingseffect omdat budgetten worden toegekend op basis van vooraf vastgestelde parameters en niet op basis van daadwerkelijke casuïstiek. Alleen voor Veilig Thuis is de structurele financiële consequentie € 1,6 mln. op jaarbasis.

Stoppen en duurzaam oplossen

Als problematiek in beeld is, is stoppen en duurzaam oplossen de terechte opdracht; de noodzaak om eerder hulp te bieden en eerder achter de voordeur te komen, wordt breed gedragen. Een vlotte overdracht naar het lokale veld en de hulpverlening zijn hierbij van cruciaal belang. Meer signalen bij Veilig Thuis leidt automatisch tot een intensivering van de taken van de lokale partners van onder andere Veiligheidshuizen, Jeugd, Wmo, Welzijnswerk en Vrouwenopvang. Voor deze intensivering ontvangen gemeenten geen extra middelen, hetgeen wel cruciaal is voor een geslaagde aanpak. Uitsluitend een investering in Veilig Thuis biedt geen oplossing; een ketenbenadering (die onder andere inzet op het doorbreken van intergenerationele problematiek) is cruciaal, maar is financieel op dit moment onmogelijk. Aan de gemeentelijke kant betekent dit voor Zuid-Limburg een tekort van circa € 3,85 mln. op jaarbasis.

Aandacht voor specifieke doelgroepen

In de derde lijn is aandacht voor specifieke doelgroepen, waarbij ook een intensivering van de inzet van lokale en regionale partners en professionals aan de orde is. Specifieke aandacht vraagt om specifieke voorzieningen als het Centrum voor Seksueel Geweld, ketenregie, zorgcoördinatie bij de aanpak mensenhandel, de aanpak van (financiële) ouderenmishandeling en de aanpak van loverboyproblematiek. Dit betekent een tekort van € 330.000,- voor de regio Zuid-Limburg op jaarbasis.

Programma 'geweld hoort nergens thuis'	Financieel tekort Zuid-Limburg
Eerder en Beter in Beeld	€ 1.600.000,-
Stoppen en Duurzaam oplossen	€ 4.400.000,-
Aandacht voor Specifieke Doelgroepen	€ 330.000,-
Totaal	€ 6.330.000,-

Zuid-Limburg hecht veel waarde aan een adequate aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties, maar het mag evident zijn dat een extra gemeentelijke investering van structureel bijna € 6,5 mln. volstrekt onrealistisch is. Om onze regionale opgave én onze gemeentelijke taken adequaat uit te kunnen voeren, en aan onze wettelijke plichten te voldoen, is een gewijzigd budgettair kader onontkoombaar.

De Zuid-Limburgse gemeenten verzoeken de VNG daarom met nadruk, conform de tekst van de vastgestelde motie, op korte termijn in overleg te gaan met de Minister van VWS om structureel voldoende middelen beschikbaar te stellen voor alle taken en werkzaamheden van Veilig Thuis en tevens aandacht te vragen voor de (financiële) consequenties die de toename van taken en werkzaamheden van Veilig Thuis hebben voor het lokale veld, en aan te dringen op een structurele oplossing.

Hoogachtend,

Namens de Zuid-Limburgse gemeenten,
De Burgemeester,

mw. M.F.H. Leurs-Mordang

Samenvatting en preadvies motie 'Ruimte voor eigenaarschap gemeenschappen bij uitvoering Klimaatakkoord' over de rol van gemeenschappen in duurzame energieprojecten

Indienende gemeente: Peel en Maas

Ondersteunende gemeente: Sluis

Status motie: Definitief

Strekking van de motie

Er wordt geconstateerd dat gemeenschappen, waaronder op het platteland, van oudsher gewend zijn zelf een sterke rol te vervullen rond leefbaarheid en duurzaamheidsinitiatieven. Vanuit deze rol wordt ruimtelijke kwaliteit geborgd, komen rekenen van initiatieven ten goede aan de gemeenschap en wordt de koppeling gelegd met bredere opgaven zoals 'vitaal platteland'. De nadruk op gemeentelijke doorzettingsmacht en de actieve opstelling van investeerders gaan hieraan voorbij.

Het bestuur wordt verzocht om het belang van duurzame energieprojecten vanuit gemeenschappen te onderschrijven en hiertoe een lobby te starten richting ministeries, waarbij ook aandacht is voor het laten landen van rekenen in de lokale gemeenschappen.

Preadvies VNG-bestuur

Overnemen.

Toelichting bij het preadvies

Het bestuur onderschrijft het belang van draagvlak in de samenleving en ruimte voor lokale initiatieven. Ook gedeeld lokaal eigenaarschap bij hernieuwbare energie-opwek, waarbij baten terugvloeien naar gemeenschappen is belangrijk voor het draagvlak van de transitie. De soms hevige discussies over windenergie in een aantal delen van het land laat zien dat draagvlak zeker niet vanzelfsprekend is. De rol van energie- en inwonerscoöperaties en het belang van "eigenaarschap" bij de inwoners worden in het klimaatakkoord erkend.

Motie voor de BALV van VNG van 29 november 2019

Motie Ruimte voor eigenaarschap gemeenschappen bij uitvoering Klimaatakkoord

De leden van de VNG, bijeen op de Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG op 29 november 2019.

Constaterende dat

De VNG de voorwaarde stelt aan het Klimaatakkoord dat de gemeenten de juiste bevoegdheden en doorzettingsmacht krijgen om hun regierol ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren.

De aandacht gericht is op bevoegdheden en doorzettingsmacht van de gemeenten en dat dit voorbij gaat aan de kracht van het platteland.

Inwoners van het platteland van oudsher gewend zijn om de leefbaarheid van hun omgeving in eigen hand te nemen.

Er voor de uitvoering van het Klimaatakkoord een grote behoefte is aan ruimte voor de opwekking van duurzame energie.

De indruk bestaat bij diverse partijen dat op het platteland veel ruimte beschikbaar is om aan de ruimtebehoefte van duurzame energieprojecten te voldoen.

(Buitenlandse) investeerders/investeerders actief zijn op het platteland om duurzame energieprojecten te realiseren en dat de revenuen van deze projecten niet ten goede komen aan de omgeving.

Overwegende dat

Voor de haalbaarheid van duurzame energieprojecten en daarmee de uitvoering van het Klimaatakkoord draagvlak onder de bevolking nodig is.

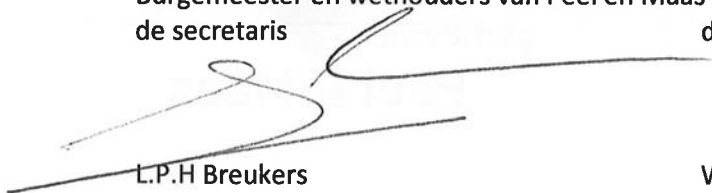
Wanneer de (plattelands)gemeenschappen zelf het 'eigenaarschap' hebben bij duurzaamheidsinitiatieven de ruimtelijke kwaliteit geborgd is, dat de revenuen ten goede komen aan de gemeenschappen en dat de koppeling gelegd wordt met andere opgaven van het platteland.

Door 'ruimte' te geven aan duurzame energieprojecten uit de lokale gemeenschappen de haalbaarheid van duurzame energieprojecten vergroot wordt en tegelijkertijd gewerkt aan de vitaliteit van het platteland.

Verzoekt het Bestuur

Om het belang van duurzame energieprojecten vanuit de gemeenschappen te onderschrijven. Namens de gemeenten een lobby te starten richting de ministeries en richting de politiek zodat er aandacht is en ruimte ontstaat voor initiatieven uit de gemeenschap, waarbij revenuen ten goede komen aan die gemeenschap.

Panningen, 18 november 2019
Burgemeester en wethouders van Peel en Maas
de secretaris

L.P.H. Breukers

de burgemeester

W.J.G. Delissen-van Tongerlo

Samenvatting en preadvies motie over Stedelijke vernieuwing

Indienende gemeente: Zaanstad

Ondersteunende gemeenten: zie motie.

Status motie: definitief

Strekking van de motie

Oproep aan het bestuur om:

- In onderhandelingen met het Rijk over de verdere uitwerking Klimaatakkoord (onderdeel gebouwde omgeving, energietransitie woningen) de relatie met bredere stedelijke vernieuwing in te brengen. En hierbij te pleiten voor een nieuw investeringsprogramma stedelijke vernieuwing, mede in relatie tot de energietransitie. Het gaat om een samenhangende aanpak die zich richt op de economische structuur, menselijk kapitaal, woon- en leefomgeving, energietransitie en infrastructuur, zoals ook het PBL aangeeft. Hierbij dient zowel de inhoud aandacht te krijgen als financiële aspecten die deze samenhang met zich meebrengen. Daarnaast dient het tempo van energietransitie en stedelijke vernieuwing op elkaar aan te sluiten en ook het bijbehorende instrumentarium aanwezig te zijn
- In de ALV van juni 2020 te rapporteren waartoe de gesprekken met het Rijk over deze relatie met stedelijke vernieuwing hebben geleid en welke mogelijke impuls de steden kunnen gaan geven in de relatie energietransitie en wijksgewijze vernieuwingsaanpak.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies

Het bestuur heeft bij de uitvoering van het Klimaatakkoord nadrukkelijk aandacht voor de specifieke situatie en problematiek binnen delen van de achterban. Dat beperkt zich niet tot het (groot)stedelijke gebied. Zo is inmiddels ook een motie ontvangen van de gemeente Peel en Maas, die ingaat op de specifieke problematiek van plattelandsgemeenten.

Stedelijke vernieuwing zal deel blijven uitmaken van de verdere gesprekken met het Rijk. De inzet van de VNG blijft daarbij gericht op de totstandkoming van een nieuw investeringsprogramma voor gebieden waar een integrale aanpak nodig is om sociale problematiek, ondermijning en de energietransitie aan te pakken. Deze problematiek beperkt zich niet tot de grote steden, maar speelt ook in kleinere steden en kernen. Voor stedelijke vernieuwing komen in ieder geval gelden beschikbaar via de woningbouw impuls (€ 1 miljard totaal, waarvan een groot deel voor stedelijk gebied) en de korting op de verhuurdersheffing (€ 1 miljard totaal over een periode van tien jaar).

In de ALV van juni 2020 zullen wij bij de bespreking van de uitvoering van het Klimaatakkoord ingaan op de relatie met stedelijke vernieuwing alsmede de integrale aanpak.

gemeente Zaanstad
wethouder
S. Munnikendam

AAN Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
VAN Sanna Munnikendam
DOORKIESNUMMER 06 2342 1551
DATUM 26 november 2019
AANTAL PAGINA'S 3

ONDERWERP Motie Buitengewone ALV 29 november 2019

Motie: Relatie met stedelijke vernieuwing uitwerken

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,
Constaterende

- dat nog altijd kwetsbare wijken bestaan, waarvoor een impuls voor wijkgerichte stedelijke vernieuwing nodig is;
- dat er in wijken sprake is van een stapeling van opgaven en dat gemeenten in de uitvoering integraal werken en daarom zoekende zijn omdat het Rijk vaak sectoraal georganiseerd is;
- dat er geen specifieke middelen voor wijkgerichte stedelijke vernieuwing vanuit het Rijk meer voorhanden zijn;
- dat de energietransitie van bestaande woningen betekent dat woningen moeten worden geïsoleerd en gerenoveerd en voorzien van een duurzame warmtebron. Hiermee kan juist de energietransitie een impuls geven aan een bredere wijksgewijze vernieuwing, ook in de openbare ruimte rond woningen en mogelijk in sociaal opzicht;
- dat nergens in het Klimaatakkoord de relatie tussen de wijksgewijze aanpak, energietransitie en wijksgewijze stedelijke vernieuwing wordt gelegd.

Overwegende

- dat in het Klimaatakkoord er onterecht vanuit gegaan wordt dat de energietransitie gestart kan worden in de 'makkelijke' wijken;
- terwijl energiearmoede juist het eerst voor dreigt te komen in kwetsbare wijken. En de woningcorporaties vooral in kwetsbare wijken hun startmotorfunctie kunnen vervullen;
- de energietransitie de drager kan zijn van noodzakelijke stedelijke vernieuwing met een integrale aanpak om zowel ruimtelijke als sociale problemen aan te pakken;
- het gaat om een samenhangende aanpak die zich richt op de economische structuur, menselijk kapitaal, woon- en leefomgeving, energietransitie en infrastructuur, zoals ook het PBL aangeeft.
- hierbij zowel de inhoud aandacht dient te krijgen als de financiële aspecten die deze samenhang met zich meebrengen. Daarnaast dient het tempo van energietransitie en stedelijke vernieuwing op elkaar aan te sluiten en ook het bijbehorende instrumentarium aanwezig te zijn.

Verzoekt het bestuur

- in de onderhandelingen met het Rijk over de verdere uitwerking Klimaatakkoord (onderdeel gebouwde omgeving, energietransitie woningen) de relatie met bredere stedelijke vernieuwing

in te brengen. En hierbij te pleiten voor een nieuw investeringsprogramma stedelijke vernieuwing, mede in relatie tot de energietransitie;

- in de algemene ledenvergadering van juni 2020 te rapporteren waartoe de gesprekken met het Rijk over deze relatie met stedelijke vernieuwing hebben geleid en welke mogelijke impuls de steden kunnen gaan geven in de relatie energietransitie en wijksgewijze vernieuwingsaanpak.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens burgemeester en wethouders van Zaanstad,

wethouder Duurzaamheid, Energietransitie & Circulaire economie
S. Munnikendam

De motie wordt ondersteund door:

- Alblasserdam
- Alphen aan den Rijn
- Almelo
- Almere
- Amersfoort
- Apeldoorn
- Assen
- Beemster
- Delft
- Diemen
- Dordrecht
- Ede
- Enschede
- Emmen
- Gouda
- Groningen
- Haarlem
- Hardinxveld-Giessendam
- Heerlen
- Hengelo
- Hilversum
- Hoorn
- Landsmeer
- Leeuwarden
- Lelystad
- Maastricht
- Nijmegen
- Oss
- Ouder-Amstel
- Papendrecht
- Purmerend
- Roosendaal
- Schiedam
- Sittard-Geleen
- Tilburg

- Uithoorn
- Venlo
- Wormerland
- Zwolle
- Zwijndrecht

Samenvatting en preadvies motie over RES: Wind in de zeilen en schouder aan schouder

Indienende gemeente: Amersfoort

Ondersteunende gemeenten: Almere, Breda, Delft, Dordrecht, Ede, Groningen, Heemskerk, Heerlen, Landsmeer, Nijmegen, Oss, Tilburg, Zaanstad, Uithoorn.
Ook DB G40 ondersteunt deze motie.

Status motie: definitief

Strekking van de motie

Deze motie roept VNG op om ervoor te zorgen dat het Rijk zich meer zichtbaar achter de doelen van het klimaatakkoord en de RES schaaft. Zodat het duidelijk wordt dat niet alleen lokale bestuurders voor duurzame energie gaan maar dat dit een ambitie is van gemeenten, provincie en rijk om daarmee het gezamenlijke doel te behalen. Hiervoor zien zij graag dat er interbestuurlijk een continue gezamenlijke communicatieaanpak wordt ingericht om de noodzaak en urgentie voor verduurzamingsmaatregelen uit te leggen aan de diverse doelgroepen.

De VNG moet er in de gesprekken met het Rijk op aandringen dat bewindslieden in media-optredens en bij werkbezoeken de noodzaak tot het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen en windmolens blijven benadrukken.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies:

Deze oproep heeft de indiener van deze motie, wethouder Jansen van Amersfoort, ook al gedaan tijdens een bestuurlijke RES bijeenkomst met minister. De minister heeft aangegeven bereid te zijn om hier gehoor aan te geven en dit verder met koepels te willen invullen. In het Bestuurlijk Overleg van 6 november is de toezegging gedaan door de minister om 'zij-aan-zij te staan' en de gezamenlijkheid bij het Klimaatakkoord en de RES te onderschrijven.

Motie: Regionale Energiestrategieën (RES): wind in de zeilen en schouder aan schouder

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategieën gemeenten en regio volop in de wind staan voor de realisatie van het klimaatakkoord en het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen en windmolens op land;
- voor veel inwoners niet duidelijk is dat de zoektocht naar mogelijkheden voor elektriciteitsopwekking niet (alleen) lokaal gemotiveerd is, maar past binnen het Klimaatakkoord;
- het Rijk ook voor inwoners zichtbaar en aanspreekbaar moet zijn als mede-eigenaar van de klimaat- en energieopgave en de gevolgen voor landgebruik en landschap die dit gaat hebben;
- dat als Rijk en gemeenten samen gaan staan voor de opgave van opwek van elektriciteit op land ze een constructieve bijdrage kunnen leveren aan de dialoog en belangenafweging in gemeenten en regio's.

Overwegende

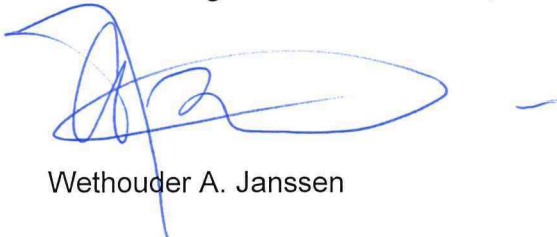
- dat naast een nationale campagne gericht op te nemen maatregelen door huishoudens ("iedereen doet wat") er ook gerichte gezamenlijke campagnes nodig zijn naar bedrijfsleven, corporaties, instellingen en andere sectoren;

Verzoekt het bestuur van de VNG om

- in de interbestuurlijke gesprekken met het Rijk in te zetten op een continue gezamenlijke communicatieaanpak om de noodzaak en urgentie voor verduurzamingsmaatregelen uit te leggen aan de diverse doelgroepen;
- het Rijk te vragen zich actief te profileren als partner van gemeenten in de uitvoering;
- in de gesprekken met het Rijk erop aan te dringen dat bewindslieden in media-optredens en bij werkbezoeken de noodzaak tot het opwekken van elektriciteit met zonnepanelen en windmolens blijven benadrukken en bij concrete projecten duidelijk te maken dat er lokaal belangenafwegingen worden gemaakt, maar dat er geen gemakkelijke keuzes zijn.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de gemeente Amersfoort,

Wethouder A. Janssen

De motie wordt ondersteund door:

- Alblasterdam
- Alphen aan den Rijn
- Almere
- Apeldoorn
- Assen
- Beemster
- Delft
- Diemen
- Dordrecht
- Edam-Volendam
- Ede
- Enschede
- Gouda
- Groningen
- Haarlem
- Haarlemmermeer
- Hardinxveld-Giessendam
- Heemskerk
- Heerlen
- Hengelo
- Hilversum
- Hoorn
- Landsmeer
- Leeuwarden
- Lelystad
- Maastricht
- Nijmegen
- Oss
- Ouder-Amstel
- Papendrecht
- Purmerend
- Roosendaal
- Schiedam
- Sittard-Geleen
- Tilburg
- Uithoorn
- Utrechtse Heuvelrug
- Venlo
- Waterland
- Wormerland
- Zaanstad
- Zwolle
- Zwijndrecht

Samenvatting en preadvies motie 'Regionale Energiestrategieën (RES)' over de Regionale Energiestrategieën

Indienende gemeente: Delft

Status motie: Definitief

Strekking van de motie

De motie benadrukt dat betrokkenheid van gemeenteraden bij de Regionale Energiestrategieën essentieel is voor de kwaliteit en legitimiteit van het democratische proces. Voor de korte tijdspanne om te komen tot de 'Concept RES' wordt uitgegaan van een integrale wegging door het College van B en W en enkel het informeren van de gemeenteraad. Hierdoor kennen gemeenten mogelijk een andere zwaarte/waardering toe aan de Concept RES dan het Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën (NP RES). Het bestuur wordt verzocht:

1. de betrokkenheid van raden en status van de Concept RES te bespreken met het NP RES;
2. erop aan te dringen dat de Concept RES moet worden gezien als tussenstand, nog kan veranderen en uiteindelijk leidt tot de RES 1.0;
3. het waarderingsproces vorm te geven dat de Concept RES wordt gezien als tussenstand en dat het proces doorloopt tot de RES 1.0.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

Decentrale overheden en rijk maken gebruik van de RES om gezamenlijk te komen tot keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. In het Klimaatakkoord zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld van € 22,5 miljoen per jaar voor de periode 2019-2021.

Draagvlak en democratische legitimiteit zijn nodig in de uitvoering van het Klimaatakkoord en de Concept RES moet op de juiste wijze worden gededd. Dit is inzet van de gesprekken met het Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën.

Motie Delft over Klimaatakkoord, VNG BALV, 29 november 2019

Motie: Regionale Energiestrategieën (RES)

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- Dat het klimaatakkoord gemeenten in positie brengt om samen met andere overheidslagen de energietransitie integraal aan te pakken;
- Gemeenten enthousiast aan de slag zijn om uitvoering te geven aan de RES;
- De kwaliteit van met name het democratisch proces essentieel is voor legitimiteit van de RES en dat de raden in dit proces een belangrijke positie innemen;
- De VNG mede opdrachtgever is van het NP RES en actiehouder is, naast het Interprovinciaal overleg en de Unie van Waterschappen, om tot een proces te komen dat leidt tot herverdeling van een eventuele restopgave voor de klimaattafel elektriciteit, de zogeheten Route 35;
- De NP RES bij aanleveren van de concept RES uitgaat van instemming door colleges en de ter informatie toezending aan de raden;
- Dat de concept RES en de inhoudelijke claims ten aanzien van grootschalige opwek van hernieuwbare energie uit zon en wind daarmee slechts steunen op instemming van colleges en geen integrale afweging in de raden hebben gekend;
- Dat de concept RES wordt gebruikt voor een systeemanalyse door PBL en als zodanig concrete informatie moet bevatten om een dergelijke beoordeling te doen;
- Dat deze systeemanalyse leidt tot inzicht in de omvang van de capaciteit voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur;
- Deze constatering benut zal worden om inzicht te krijgen in het doelbereik ten aanzien van de tafel elektriciteit van het Klimaatakkoord en, indien ontoereikend er een proces op gang komt dat leidt tot herverdeling van de resterende opgave om te komen tot de opwek van 35TWh duurzame elektriciteit.

Overwegende

- Dat het proces en de opstelling van het NP RES weinig ruimte laat voor voldoende integrale weging door de raden bij het tot stand komen van de concept RES;
- Dat dit het risico met zich meebrengt dat er een verschil in verwachtingen ontstaat tussen de waarde die de concept RES in de gemeente heeft en die er vanuit het NP RES aan gehecht wordt;
- Dat het doorrekenen van de gegevens in de concept RES door PBL verstreckende gevolgen kunnen hebben voor de gemeente.

Verzoekt het bestuur van de VNG om

- De betrokkenheid van raden rond de concept RES en de status van de concept RES nadrukkelijk onderwerp van gesprek te laten zijn binnen het NP RES;
- Binnen het NP RES erop aan te dringen dat de concept RES gezien moet worden als een tussenstand in het proces dat leidt tot een RES 1.0 en dus nog kan veranderen;

- Daartoe ook het waarderingsproces van de Concept RES zodanig vorm te geven dat dit aansluit op de status van tussenstand en het proces dat nog loopt tot aan de RES 1.0 in maart 2021.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de gemeente Delft,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'S. Brandligt', written in a cursive style.

Wethouder Stephan Brandligt

Samenvatting en preadvies motie over succes RES met draagvlak samenleving

Indienende gemeente: Utrechtse Heuvelrug

Ondersteunende gemeenten: Bunnik, Lopik en Woerden.

Status motie: definitief

Strekking van de motie:

Deze motie spreekt de zorg uit dat een half jaar weinig tijd is om de concept RES op te stellen in een goede interbestuurlijke samenwerking en in goede samenwerking met stakeholders (samenwerken vraagt tijd). De beperkte tijd voor de concept RES heeft gevolgen voor de kwaliteit van de concept RES en daarmee de mate waaraan de regio's kunnen voldoen aan de vier appreciatie kaders van de concept RES (optimale kwantiteit, bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, ruimtelijke kwaliteit en optimale systeem-efficiency).

Preadvies VNG-bestuur: ontraden

Toelichting bij het preadvies

De VNG heeft in de laatste fase van de onderhandelingen van het Klimaatakkoord extra tijd geëist voor de RES op verzoek van de leden (dit kwam uit de ronde langs de leden in het kader van de VNG meerjarenvisie). Ondanks de bezwaren van veel partijen aan de tafel elektriciteit, toegezegd door de minister. In plaats van een jaar krijgen gemeenten anderhalf jaar voor de RES. Hierbij is uitgegaan van de vaststelling van het Klimaatakkoord in juni 2019 en instemming van betrokken partijen in oktober 2019. Vanaf oktober gerekend is het anderhalf jaar tot de oplevering van de RES 1.0 in maart 2021. De VNG heeft er daarna voor gekozen om besluitvorming te laten plaatsvinden op 29 november.

De regio's, waaronder de U16, zijn echter alle reeds begonnen aan de RES vóór de zomer van 2019 en sommigen reeds veel eerder. Indien de termijn van indienen nog verder wordt opgerekt zal dat leiden tot een verslechtering relatie met partijen en daarmee onze positie aan de tafels in het Klimaatakkoord. Ook zal dit leiden tot vertraging van PBL analyses met een maand (1 september in plaats van 1 augustus) waardoor de koepels nog maar een maand hebben om de mogelijke restopgave van 35 tWh te verdelen (35 tWh moet op 1 oktober verdeeld zijn).

We delen de zorg en we begrijpen dat het veel tijd kost om een brede maatschappelijke samenwerking tot stand te brengen en hiermee een gedragen RES te ontwikkelen. Maar niet alles kan en hoeft in de concept RES. Er wordt niet verwacht dat bijvoorbeeld alle inwoners in de eerste fase zijn betrokken. Het participatieproces met inwoners gaat na de eerste concept RES gewoon door. Het is aan de regio om een afweging te maken (of zelf verantwoordelijkheid te nemen) in welke partijen/ stakeholders betrokken moeten worden voor het concept RES waarin een bod wordt gedaan voor het aantal tWh wat de regio kan opwekken. En mocht het in de tijd niet mogelijk zijn om belangrijke belanghebbenden te betrekken dan begrijpen we dat dit invloed kan hebben op de hoogte van het bod. In de concept RES wordt ook gevraagd om een toelichting bij het bod. Deze overwegingen kunnen hierin worden meegenomen.

Hoewel het bestuur veel begrip heeft voor de zorgen van de indieners van de motie, ontraadt het bestuur deze motie.

Motie Klimaatakkoord – Succes RES met draagvlak samenleving

Aan: De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019

Overwegende dat:

- Het behalen van de klimaatdoelen van 'Parijs', waaronder de transitie naar aardgasvrij en de transitie naar duurzame energie, een noodzakelijke en ongekend grote opgave is;
- In het Nationale Klimaatakkoord gezamenlijk de doelen van 'Parijs' worden vertaald in doelen en activiteiten voor Nederland, waaronder gemeenten;
- Op de Buitengewone ALV van 30 november 2018 drie randvoorwaarden gesteld zijn aan het klimaatakkoord:
 1. Het tempo waarin gemeenten met de uitvoering aan de slag kunnen is afhankelijk van de mate waarin de energietransitie haalbaar en betaalbaar is voor de samenleving. De gemeenten staan voor een zorgvuldig proces.
 2. Gemeenten krijgen de juiste bevoegdheden om hun regierol ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren.
 3. Een vergoeding voor de toename in uitvoeringslasten voor gemeenten
- De VNG in de VNG ledenbrief 'klimaatakkoord' van 8 mei 2019 constateert "Er is meer tijd nodig voor het opstellen van de eerste versie Regionale Energiestrategie (RES 1.0). Om stakeholders voldoende te kunnen betrekken is het wenselijk een half jaar extra tijd ter beschikking te krijgen en daarmee de opleverdatum van de RES 1.0 te wijzigen in 1,5 jaar na de formele start van het uitvoeringsproces van het Klimaatakkoord";
- In het voorliggende Klimaatakkoord is opgenomen dat de regio's op 1 juni 2020 de concept RES opleveren met daarin het aanbod voor het aandeel te leveren duurzame energie, dat op 1 oktober 2020 de definitieve verdeling tussen regio's bekend wordt en dat de regio's op 1 maart 2021 de definitieve RES 1.0 opleveren.
- In het voorliggende Klimaatakkoord de tijd tussen de concept RES en het definitief RES (1 maart 2021) is verruimd naar 1 jaar, maar dat de concept RES nog steeds binnen een half jaar dient te worden opgeleverd (uitgaande van ondertekening door alle partijen in december) en deze concept RES al de belangrijke uitspraak bevat hoeveel de regio wil opwekken in 2030.
- Dat de financiële middelen vanuit het Klimaatakkoord voor het vormgeven van de RES nog niet in de september circulaire beschikbaar zijn gesteld.
- Dat veel regio's al gestart zijn met de voorbereidingen voor (en) het vormgeven van een RES.

Spreekt haar zorg uit dat:

- Een half jaar weinig tijd is om de concept RES op te stellen in een goede interbestuurlijke samenwerking en in goede samenwerking met stakeholders (samenwerken vraagt tijd)
- Dat de beperkte tijd voor de concept RES gevolgen heeft voor de kwaliteit van de concept RES en daarmee de mate waaraan de regio's kunnen voldoen aan de vier appreciatie kaders van de concept RES (optimale kwantiteit, bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, ruimtelijke kwaliteit en optimale systeem-efficiency).

Verzoekt het bestuur om:

Aan het kabinet te laten weten dat haar leden zich committeren aan het klimaatakkoord en belang hechten aan het bevorderen van zoveel mogelijk draagvlak in de maatschappij en democratische acceptatie voor de concept RES. Hetgeen tijd kost. Met name voor die gemeenten die het concept bod door de raad willen laten accorderen, is dit een krap tijdsfad¹. Derhalve zullen de leden zich inspannen om de concept RES voor hun zomer recessen te laten vaststellen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrechtse Heuvelrug,
de secretaris,

drs. M.J.T.H. Havekes

de burgemeester,

G.F. Naafs

¹ Het voorstel tot een concept bod kan op het moment dat dit openbaar is en aan raden is aangeboden, ambtelijk gedeeld worden met het PBL voor technische analyses en berekeningen.

Motie Evalueren frequentie actualiseren RES

Aan: De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering
bijeen op 29 november 2019

constaterende dat:

- De Klimaatwet stelt dat het Kabinet in 2019 het eerste Klimaatplan moet publiceren, waarin de hoofdlijnen van het kabinetsbeleid voor de periode 2021-2030 worden vastgelegd;
- De Klimaatwet stelt dat het Kabinet het Klimaatplan elke 5 jaar moet actualiseren;
- De Klimaatwet hiermee aansluit bij de 5 jaarlijkse cyclus van het internationale Klimaatakkoord van Parijs;
- Het Nationale Klimaatakkoord uitgaat van een tweejaarlijkse cyclus voor het actualiseren van de regionale energie strategie;

overwegende dat:

- Het opstellen en actualiseren van de regionale energiestrategie veel tijd en capaciteit van provincies, gemeenten, waterschappen, netbeheerders en stakeholders vergt;
- Provincies, gemeenten, waterschappen en netbeheerders in RES 1.0 nog niet alle onderdelen uit de handreiking RES volledig hebben ingevuld en dat de verwachting is dat de RES vanaf versie 3.0 in 2024 wel volledig kan zijn;
- Een tweejaarlijkse actualisatie van de RESsen ook tot onzekerheid bij marktpartijen over beleidsontwikkelingen kan leiden;

Spreekt haar zorg uit dat

- De tweejaarlijkse actualisatieplicht van de RES tot veel bestuurlijke drukte zorgt

Verzoekt het VNG-bestuur om:

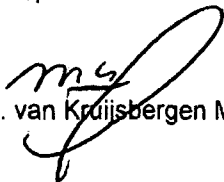
- Na RES 2.0 te evalueren of de tweejaarlijkse actualisatie van de RESsen wenselijk is of dat een andere interval mogelijk is. Waarbij bijvoorbeeld aangesloten kan worden bij het Klimaatplan uit van de Rijksoverheid, dat tenminste eens in de 5 jaar geactualiseerd wordt.

en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden,

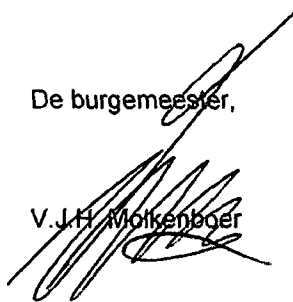
De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V. J. H. Molkenboer

Gesteund door:

.....
.....
.....

Motie Klimaatakkoord: Afbouw bestaande olie- en gaswinning op land en beperken gaswinning bij aardwarmte

Aan: De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019

Constateerend dat:

- Het rijk de gaswinning uit het Groninger gasveld vanaf 2022 wil reduceren naar nul;
- Het rijk de aansluitplicht voor gas bij nieuwbouw vanaf 1 juli 2018 heeft geschrapt;
- Het rijk, provincies, waterschappen en gemeenten in het Interbestuurlijk Programma 2018 afspraken hebben gemaakt over het maken van warmteplannen voor het uitfaseren van aardgas als warmtebron voor de gebouwde omgeving;
- Het rijk stelt dat hiermee de winning uit kleine velden in de afbouwfase is beland;
- De mijnbouwwet in essentie een economische wet is gericht op het planmatig en economisch uitnutten van de ondergrond.

Overwegende dat:

- Het Klimaatakkoord zich richt op het vergroten van het aandeel duurzame energie en CO₂ reductie;
- Het Klimaatakkoord een regierol voor gemeenten ziet bij het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving en bij het realiseren van hernieuwbare elektriciteitsproductie op land;
- Regionale afspraken hierover in de regionale energiestrategie worden vastgelegd;
- Het niet aan bewoners uit te leggen is dat zij hun woningen aardgasvrij dienen te maken terwijl de gaswinning in kleine velden op land doorgaat en er zelfs nieuwe gaswinnings(installaties) op land in gebruik worden genomen;
- Gaswinning bestaande problemen ten gevolge van bodemdaling in meerdere gemeenten verergert en nieuwe problemen oplevert ten gevolge van het risico op trillingschade, bodemverontreiniging en (grond)waterverontreiniging;
- Gemeenten het Kabinetsbeleid om de bestaande gaswinning in Groningen en uit kleine velden af te bouwen steunen;
- Aardwarmte een belangrijke rol kan gaan spelen bij het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving en dat bij de winning hiervan aardgas en schaliegas vrij kunnen komen;
- Aardwarmte een vorm van mijnbouw is met alle risico's op bodemtrillingen, bodemverontreiniging en (grond)waterverontreiniging van dien.

Verzoekt het VNG-congres om uit te spreken dat:

- de RESSen bedoelt zijn voor het maken van afspraken over de transitie naar het toekomstige CO₂-arme energiesysteem en dat hierin daarom geen plaats is voor afspraken over winning van olie en aardgas op land.

En om bij het Rijk te bepleiten om:

- af te zien van het in productie nemen van nieuwe olie- en gaswinning(sinstallaties) op land, het in productie nemen van nog niet ontgonnen olie- en gasvelden en het opnieuw in productie nemen van eerder gesloten olie- en gasvelden op land;
- winning uit bestaande olie- en gasvelden op land waar mogelijk versneld af te bouwen, zoals dat ook in Groningen gebeurt,

- daar waar nog wel gas wordt gewonnen uit kleine velden op land ruimere mogelijkheden te bieden om risico's in te dammen dan wel waarborgen te bieden voor het opheffen en compenseren van lasten;
- de mijnbouwwet om te vormen in de geest van de Omgevingswet, waarbij een integrale afweging van omgevingsbelangen voorop staat;
- de hoeveelheid vrijkomend en gewonnen aard- en schaliegas bij winning van aardwarmte zoveel mogelijk moet worden beperkt en geen (neven)doel van exploitatie mag worden.

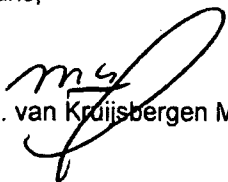
En verzoekt het VNG-bestuur om het ministerie van Economische Zaken en Klimaat per brief over het standpunt van de VNG leden en de inhoud van deze motie te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden,

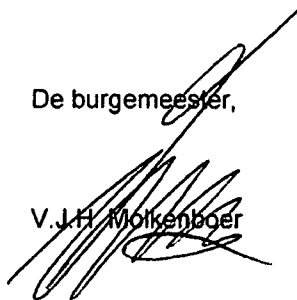
De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V. J. H. Molkenboer

Gesteund door:

Gemeente Oudewater
Gemeente Ronde Venen

.....
.....

Motie Voldoende netwerkcapaciteit passend in de omgeving

Aan: De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019

constaterende dat:

- Het Klimaatakkoord o.a. afspraken bevat over toename van hernieuwbare elektriciteitsproductie;
- De lokale overheid middels omgevingsvisies, -plannen en -vergunningen bepaalt waar elektriciteitsproductie toegestaan is;
- Het daadwerkelijk realiseren van de toename van hernieuwbare elektriciteitsproductie afhankelijk is van landelijke subsidie voor hernieuwbare energie (de SDE++ regeling);
- Het elektriciteitsnetwerk moet worden uitgebreid om de extra hernieuwbare elektriciteitsproductie te kunnen transporteren;
- Een zonneweide of grootschalig zonnedak (zon-PV) een relatief korte doorlooptijd heeft vergeleken met de bijbehorende netuitbreiding;
- Er geen garantie is dat in gebieden waar zon-PV is toegestaan ook daadwerkelijk een zon-PV project zal worden gerealiseerd;

overwegende dat:

- De regulering van de Rijksoverheid het risico van verspild publiek geld (“ongebruikte kabels”) veel zwaarder laat wegen dan de noodzaak om anticiperend te investeren;
- Dit voor zon-PV projecten op twee manieren nadelig uitpakt, namelijk:
 - Als de zonnepanelen operationeel zijn, is het transport mogelijk nog niet gereed;
 - Een ‘mager’ elektriciteitsnet resulteert in relatief lange dus dure aansluitkabels;

roept het VNG-bestuur op om bij het Rijk te bepleiten dat:

- Het rijk bij de vormgeving van opvolger van de landelijk subsidieregeling voor hernieuwbare energie rekening houdt met tijdige realisatie van het definitieve bod van de verschillende RESsen;
- De regulering wordt aangepast zodat voor gebieden waar de gemeente zonneweides of grootschalige zonnedaken wil gaan toestaan anticiperende netinvesteringen worden gestimuleerd;

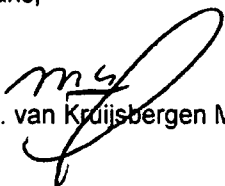
en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden,

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

Gesteund door:

.....
.....
.....

Motie Klimaatakkoord: omkering bewijslast bij mijnbouwschade

Aan: De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 29 november 2019

Constaterende dat:

- Het rijk de bewijslast bij schade door mijnbouwactiviteiten in het Groninger gasveld heeft omgekeerd;
- De Technische Commissie Bodemdaling (TCBB) aan de minister van Economische Zaken en Klimaat heeft geadviseerd om bij kleine velden op land te werken met een equivalent van de omgekeerde bewijslast;
- Het rijk dit advies in het concept schadeprotocol voor kleine gasvelden op land niet heeft overgenomen;

Overwegende dat:

- Bewoners in de toekomst in toenemende mate te maken kunnen krijgen met verschillende operators en verschillende soorten mijnbouwactiviteiten, zoals zoutwinning, gaswinning en aardwarmtewinning;
- Dat kleine gasvelden ook zorgen voor aardbevingen die in het verleden hebben gezorgd voor honderden schadegevallen;
- Dat volgens rekenmodellen zich bij kleine gasvelden bevingen kunnen voor doen tot 3,6 op de schaal van Richter en dat dit overeenkomt met de zwaarste beving in Groningen;
- Dat de ervaring leert dat hvoor bewoners moeizaam is om aan te tonen dat schade door mijnbouwactiviteiten is ontstaan;
- Het voor bewoners ondoenlijk is om aan te tonen welke schade door welke mijnbouwactiviteit wordt veroorzaakt.
- Dat er rechtsongelijkheid blijft bestaan tussen de inwoners van Groningen en de rest van het land.

Verzoekt het VNG-congres om zich uit te spreken voor een equivalent van de omkering van de bewijslast bij mijnbouwactiviteiten op land, ook buiten Groningen, en dit bij het Rijk en de Tweede Kamer te blijven bepleiten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden,
de secretaris, de burgemeester,

Drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

V.J.H. Molkenboer

Gesteund door:

.....
.....

Samenvatting en preadvies motie 'Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie' over de Warmtewet

Indienende gemeente: Deventer

Ondersteunende gemeenten: zie motie.

Status motie: Definitief

Strekking van de motie

De motie draagt het bestuur van de VNG op aan te blijven dringen op intensieve betrokkenheid van gemeenten bij de totstandkoming van de nieuwe Warmtewet en daarbij onder andere de volgende aanvullende afspraken te maken in de Warmtewet:

1. Ruimte te laten voor de uitvoeringspraktijk van gemeenten; dit gaat er o.a. over om naast de bestaande praktijk de keuze op te nemen om publiek eigendom (transport en distributie) van alle warmte-infrastructuur mogelijk te maken;
2. Een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de omvang van de (noodzakelijke publieke bijdrage) voor warmtenetten met het doel deze 'haalbaar en betaalbaar' te realiseren, de uitkomsten van dit onderzoek zijn weerklank te laten hebben in de afspraken tussen gemeenten en Rijk en bijvoorbeeld mogelijk te maken dat deze (publieke bijdrage) ook kan worden aangewend door decentrale overheden of overheidsbedrijven;
3. Met het Rijk in overleg te gaan over aanpalende afspraken die voor de uitvoering van belang zijn maar niet in de Warmtewet behoren, zoals vraagstukken m.b.t. de vormen van beheer, exploitatie, vormen van aan- en investering, bewonersparticipatie, verbinding met nieuwe vormen van energie en opslag;
4. met spoed met het Rijk in overleg te redeneren om te zorgen dat, voor de periode tussen nu en de formele wijziging van de warmtewet, een werkend handelingsperspectief voor gemeenten om de doelstellingen van het klimaatakkoord mogelijk te maken;

En de voortgang van de besprekingen over deze punten te rapporteren tijdens de ALV van juni 2020.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

Het Rijk en de decentrale overheden voeren overleg over de invulling van de nieuwe Warmtewet, waarbij de in de motie genoemde onderwerpen aan bod komen. In de gesprekken over de Warmtewet 2.0 wordt ook gesproken over aanvullende financiering om warmtenetten mogelijk te maken en invulling te geven aan de afspraken in het Klimaatakkoord. Hiertoe wordt ook een aanvullend onderzoek uitgezet om inzicht te krijgen in de business case van Warmte en de eventuele ondersteunende benodigde instrumenten en de inzet hiervan.

De motie sluit aan bij de gesprekken over de Warmtewet 2.0 zoals deze tussen het Rijk en de decentrale overheden worden gevoerd.

Motie: Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constateernde

- dat gemeenten voor eind 2021 Transitievisies Warmte opstellen, waarin het tijdspad wordt opgenomen welke wijk wanneer van het aardgas af gaat;
- dat er nu vanuit wordt gegaan dat voor rond 40% van de gebouwde omgeving een collectieve warmtevoorziening (warmtenet) de meest kostenefficiënte oplossing biedt voor de gebruiker;
- dat op dit moment rond warmtenetten nog veel onduidelijkheden bestaan: bv. t.a.v. de mate van marktwerking, dekking van meerkosten ten opzichte van aardgas, mogelijkheden die gebruikers hebben om zelf initiatieven te nemen en woonlastenneutraliteit;
- dat ongeacht de wijze hoe een warmtenet wordt aangelegd (publiek of privaat) het uitgangspunt is dat afweging van warmteopties plaatsvindt op basis van de laagste maatschappelijke kosten en draagvlak.

Overwegende

- dat het bestuur van de VNG er blijkens het voorgelegde preadvies vertrouwen in heeft dat met de komende Warmtewet alle nu bestaande onzekerheden op een voor gemeenten hanteerbare wijze worden ingevuld en dat ook aan het uitgangspunt dat er voor gemeenten nooit sprake kan zijn van extra financiële lasten gaat worden voldaan;
- dat gemeenten hier vooralsnog nog niet vanuit kunnen gaan, zolang de uitwerking van de wet nog niet bekend is en er dus nog veel onbekende factoren zijn;
- dat dit ook wringt met het uitgangspunt dat in 2021 de wijktransitievisies moeten zijn afgerond en daarin dus ook een warmtenet als reëel alternatief moet kunnen worden meegenomen;
- dat de verwachting is dat gemeenten in staat worden gesteld om zowel rendabele als niet rendabele delen van warmtenetten te bundelen middels een nader aan te wijzen 'warmtekavel' en de afspraken daarover middels de op te stellen Transitievisie Warmte te bekrachtigen in de Omgevingsvisie;
- dat warmtenetten een investering zijn in publieke infrastructuur voor enkele decennia die uitnodigend moet zijn om aan te sluiten zodat de afbouw van aardgas kan versnellen, en dat dit voor elke gemeente ongeacht de omvang bereikbaar moet zijn;
- dat warmtenetten vaak de meest kosteneffectieve aardgasvrije optie zijn, maar toch uit gehouden pilots blijkt, dat er niet altijd sprake is van een financieel sluitende businesscase omdat er nog niet gedekte meerkosten zijn ten opzichte van aardgas;
- dat het risico bestaat dat grote delen van onze gemeenten daardoor zonder betaalbaar alternatief voor aardgas komen te zitten;
- dat vanwege de diversiteit in de bestaande woonomgeving er keuzevrijheid dient te bestaan of het warmtenet alleen het fysieke transportnet dient te omvatten of de complete keten tussen producent en afnemers, dan wel een combinatie van beiden en dat daarbij ook keuzevrijheid moet zijn voor een publieke rol in de infrastructuur en de keuze voor een al of niet onafhankelijk net.

- dat het wenselijk is dat er meerdere oplossingen komen om gemeenten in staat te stellen de toegang tot warmtenetten te waarborgen voor alle inwoners onder vergelijkbare condities en hierdoor meerdere oplossingen mogelijk te maken voor gemeenten van uiteenlopende grootte en met verschillende energievraagstukken.

Draagt het bestuur op

- bij het Rijk te blijven aandringen op intensieve betrokkenheid van gemeenten bij de totstandkoming van de Warmtewet 2.0 en de implementatie er van;
- met het Rijk de volgende afspraken m.b.t. de Warmtewet 2.0 te maken:
 - in de Warmtewet ruimte te laten voor de uitvoeringspraktijk van gemeente, dit gaat er o.a. over om naast de bestaande praktijk de keuze op te nemen om publiek eigendom van alle warmte-infrastructuur (transport en distributie) mogelijk te maken;
 - een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de omvang van de (noodzakelijke publieke bijdrage) voor warmtenetten met het doel deze 'haalbaar en betaalbaar' te realiseren, de uitkomsten van dit onderzoek zijn weerklank te laten hebben in de afspraken tussen gemeenten en Rijk en bijvoorbeeld mogelijk te maken dat deze (publieke bijdrage) ook kan worden aangewend door decentrale overheden of overheidsbedrijven;
 - met het Rijk in overleg te gaan over 'aanpalende afspraken' die voor de uitvoering van belang zijn maar niet in de Warmtewet behoren, zoals vraagstukken m.b.t. de vormen van beheer, exploitatie, vormen van aan- en investering, bewonersparticipatie, verbinding met nieuwe vormen van energie en opslag;
 - met spoed met het Rijk in overleg te redeneren om te zorgen dat, voor de periode tussen nu en de formele wijziging van de Warmtewet, een werkend handelingsperspectief voor gemeenten wordt gecreëerd om de doelstellingen van het klimaatakkoord mogelijk te maken;
- over de voortgang van de besprekingen over deze punten te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020.

En gaat over tot de orde van de dag.

R.C. König

Burgemeester Gemeente Deventer

M.A. Kossen

Gemeentesecretaris Gemeente Deventer

De motie wordt ondersteund door:

- Alblasterdam
- Alphen aan den Rijn
- Almelo
- Amersfoort
- Apeldoorn
- Arnhem
- Assen
- Beemster
- Delft
- Diemen
- Dordrecht
- Edam-Volendam
- Enschede
- Emmen
- Gouda
- Groningen
- Haarlem
- Haarlemmermeer
- Hardinxveld-Giessendam
- Heerlen
- Hengelo
- Hilversum
- Hoorn
- Landsmeer
- Leeuwarden
- Lelystad
- Maastricht
- Nijmegen
- Oss
- Ouder-Amstel
- Papendrecht
- Purmerend
- Roosendaal
- Rijswijk (ZH)
- Schiedam
- Sittard-Geleen
- Tilburg
- Uithoorn
- Utrechtse Heuvelrug
- Venlo
- Waterland
- Wormerland
- Zaanstad
- Zwolle
- Zwijndrecht

Samenvatting en preadvies motie “Corporaties als startmotor voor duurzaamheidsmaatregelen”

Indienende gemeente(n): Dordrecht (namens G40)

Ondersteunende gemeenten: zie motie.

Status motie: definitief.

Strekking van de motie:

Alle inkomsten uit de verhuurderheffing worden door het Rijk geïnvesteerd in de sociale huursector voor onder andere verduurzaming van het woningbestand. Corporaties krijgen de mogelijkheid om in samenwerking met gemeenten en private eigenaren van gemengd woningbezit een aanpak op te stellen voor verduurzaming van woningen.

Preadvies VNG-bestuur: Overnemen.

Toelichting bij het preadvies

Het bestuur ziet de motie als een ondersteuning van de huidige inzet van de VNG, maar waarschuwt tegelijkertijd voor hoge verwachtingen op dit punt. Het Rijk is in de afgelopen periode slechts zeer beperkt bereid gebleken om inkomsten uit de verhuurdersheffing te investeren in nieuwbouw, onderhoud en verduurzaming van de sociale woningvoorraad.

Op de vorige ALV is een motie over verhuurdersheffing van de gemeente Barneveld aangenomen, waarin werd gevraagd om bij BZK aan te dringen op inzet van een aanzienlijk deel van de opbrengsten uit de verhuurderheffing ten gunste van investeringen in nieuwbouw, onderhoud en verduurzaming van de sociale woningvoorraad. We moeten concluderen dat het Rijk hier geen gehoor aan heeft gegeven. In de begroting is een impuls van € 100 miljoen per jaar aangekondigd voor de bouw van nieuwe sociale huurwoningen, door korting op de verhuurderheffing. Daarnaast komt er een impuls voor flexibele en tijdelijke woningen, die worden vrijgesteld van verhuurderheffing. Daarmee keert slechts een heel klein deel van de inkomsten uit de verhuurderheffing (€ 1,7 miljard per jaar) terug in de sector. In het verleden zijn er vergelijkbare regelingen geweest, onder meer voor verduurzaming. De middelen waren steeds snel op.

Bij de dit jaar afgeronde evaluatie van de Woningwet is geconstateerd dat corporaties meer mogelijkheden moeten krijgen om bij gemengd bezit (deels corporatie, deels particulieren) tot een verduurzamingsaanpak te komen. Deze conclusie wordt nu verwerkt in aanpassing van de Woningwet en het besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting.

Motie: Corporaties als startmotor voor duurzaamheidsmaatregelen

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat in veel gemeenten veel van het woningenbestand in bezit is van corporaties;
- dat corporaties juist ook in de kwetsbare wijken bezit hebben;
- dat er in het Klimaatakkoord terecht van wordt uitgegaan dat corporaties bij de energietransitie een rol als startmotor hebben, omdat zij voor een wijk of buurt de energietransitie op gang kunnen helpen;
- dat de pilots en projecten die nu vanuit de gemeenten zijn gestart ook aantonen hoe belangrijk het is dat gemeente, corporaties, overige eigenaren en huurders samen optrekken;
- een eenduidige aanpak voor verduurzaming van gespikkeld bezit en appartementen waarin corporaties onderdeel zijn van een VVE noodzakelijk is om voortgang te maken;
- dat het vermogen van corporaties vooral in de stenen zit.

Overwegende

- dat corporaties aangeven hun verduurzamingsopgave lastig te kunnen invullen vanwege hiervoor ontbrekende middelen en wettelijke kaders;
- dat daardoor het risico dreigt dat gemeenten kosten voor o.a. verbouwing van woningen en aanleg van warmtenetten voor hun rekening moeten nemen of dat de verduurzaming niet kan plaatsvinden;
- dat projecten en pilots rond aardgasvrije wijken die nu lopen, laten zien dat er in de uitvoering stagnatie optreedt omdat corporaties hun verduurzamingsopgave financieel niet kunnen invullen;
- dat de verhuurderheffing belemmerend werkt op initiatieven die corporaties in het belang van hun huurders en van hun eigen woningvoorraad graag willen nemen, maar financieel niet kunnen of mogen nemen;

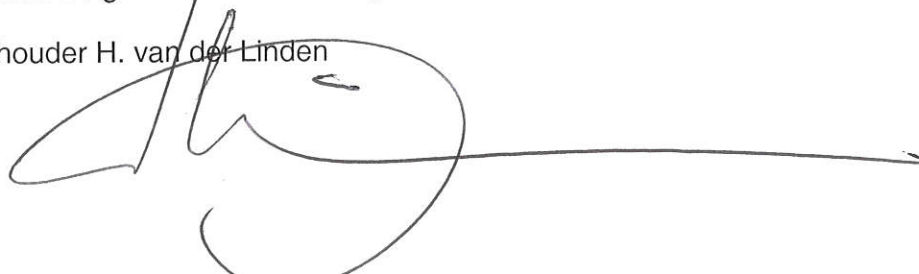
Vraagt het bestuur

1. bij het Rijk aan te dringen dat de verhuurdersheffing 1 op 1 door het Rijk terug geïnvesteerd moet worden in de sector voor o.a. verduurzaming van het woningbestand van corporaties;
2. bij het Rijk aan te dringen op spoed om de corporaties de mogelijkheid te geven om, in samenwerking met gemeenten, met eigenaren van gemengd bezit tot een gezamenlijke technische en financiële aanpak te komen voor de verduurzaming van een complex, rij of wijk.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de gemeente Dordrecht,

Wethouder H. van der Linden

De motie wordt ondersteund door:

- Alblasterdam
- Alphen aan den Rijn
- Almere
- Amersfoort
- Apeldoorn
- Assen
- Beemster
- Delft
- Diemen
- Edam-Volendam
- Ede
- Enschede
- Emmen
- Gorinchem
- Gouda
- Groningen
- Haarlemmermeer
- Haarlem
- Hardinxveld-Giessendam
- Heemskerk
- Heerlen
- Hendrik-Ido-Ambacht
- Hengelo
- Hilversum
- Hoorn
- Landsmeer
- Lelystad
- Maastricht
- Nijmegen
- Oss
- Ouder-Amstel
- Papendrecht
- Purmerend
- Roosendaal
- Schiedam
- Sittard-Geleen
- Tilburg
- Uithoorn
- Venlo
- Waterland
- Wormerland
- Zaanstad
- Zwolle

Samenvatting en preadvies motie Lisse en Noordwijk over financiële randvoorwaarden Klimaatakkoord

Indienende gemeenten: Lisse en Noordwijk

Status motie: definitief

Strekking van de motie

Oproep aan het bestuur om:

- zorg te dragen voor financieel dekkende condities voor gemeenten bij uitvoering van het Klimaatakkoord (met rijks gelden) en het monitoren daarvan
- op actieve wijze bij te dragen aan het informeren en betrekken van burgers

Preadvies VNG-bestuur

Overnemen.

Toelichting bij het preadvies

- Het bestuur deelt de zorgen over toereikende financiering en maakt zich, onder meer via het Artikel 2 FVw onderzoek, sterk om te komen tot toereikende financiële randvoorwaarden. Uiteindelijk beslissen de leden in een ALV of ledenraadpleging in hoeverre de financiële randvoorwaarden toereikend zijn en welke gevolgen gemeenten verbinden aan het tekort schieten van de randvoorwaarden
- De verantwoordelijkheid om burgers te informeren ligt primair bij de gemeenten zelf en bij maatschappelijke partners in het Klimaatakkoord. Binnen haar verantwoordelijkheden in de uitvoering van het Klimaatakkoord zet de VNG zich in om hen die rol te laten pakken. Zo maakt de VNG met de maatschappelijke partners veel werk van participatie, onder meer via handreikingen voor gemeenten.

MOTIE

De gemeenten Lisse en Noordwijk dienen deze motie in op de Bijzondere Algemene Ledenvergadering van de VNG bijeen op woensdag 29 november 2019 te Barneveld.

Stelt vast dat:

- Gehoord de beraadslaging van de extra commissie Ruimte & Infrastructuur op woensdag 13 november 2019 inzake de behandeling van de Bijzondere Ledenvergadering van de VNG heeft het college van Lisse, mede op initiatief van de gemeenteraad, de onderstaande motie vorm heeft gegeven;

Constaterende dat:

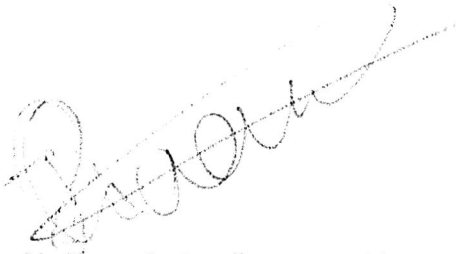
- Het uitvoeren van het Nederlandse Klimaatakkoord, waaronder de transitie naar een emissieloze energievoorziening, vergaande implicaties voor gemeentelijke overheden en haar inwoners heeft;
- Gemeenten verplicht worden om deze transitie gedeeltelijk te realiseren, door onder andere het opstellen van een Transitievisie Warmte en een Regionale Energiestrategie (RES);
- Er nog veel onduidelijkheid is over de financiële bijdrage die door het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering van decentrale overheidstaken voortkomende uit het Klimaatakkoord;
- Financiële bijdrage vanuit het Rijk voor de gemeentelijke uitvoering van het Klimaatakkoord voldoende dient te zijn opdat andere gemeentelijke taken niet in de verdrukking komen of afgewenteld worden op de burger;
- Gemeentelijke uitvoeringskosten onderhevig zijn aan verandering en in de toekomst gemonitord dienen te worden om te garanderen dat financiële dekking vanuit het Rijk toereikend is en blijft;

Overwegende dat:

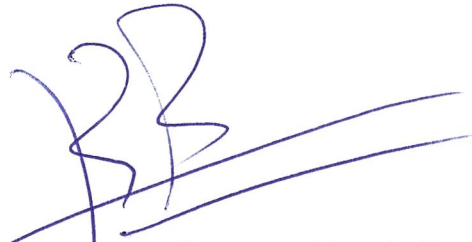
- De Commissie Ruimte & Infrastructuur (Lisse) het college heeft verzocht om in Duin- en Bollenstreekverband steun te zoeken voor deze motie;
- Gemeenten en haar inwoners een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van het Klimaatakkoord;
- Gemeenten alleen effectief bij kunnen dragen aan de uitvoering van het Klimaatakkoord wanneer zij hier in voldoende mate financieel en juridisch op toegerust zijn;
- Het realiseren van het Klimaatakkoord op lokaal niveau alleen uitgevoerd kan worden als er voldoende draagvlak is binnen de samenleving;

Verzoeken het bestuur:

- Zorg te dragen voor het scheppen van financiële dekkende condities voor gemeenten, op basis van Rijksgelden, en het doorlopend monitoren daarvan;
- Op actieve wijze bij te dragen aan het informeren en betrekken van de burgers inzake het proces en inhoud van de uitvoering van het Klimaatakkoord op lokaal niveau;

Namens het college van Lisse
Mvr. Jeanet van der Laan
Wethouder

Namens het college van Noordwijk
Dhr. Sjaak van den Berg
Wethouder

Samenvatting en preadvies motie ‘Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten’

Indienende gemeente: Zaanstad

Ondersteunende gemeenten: zie motie.

Status motie: Definitief

Strekking van de motie

De motie constateert dat de ambities van het Klimaatakkoord gedeeld worden en overeenkomen met de ambities van gemeenten. Hij gaat verder in op de kosten die gemeenten moeten gaan maken en de onzekerheden die gemoeid zijn met de uitkomsten van het Artikel 2 onderzoek. Voorts geeft de motie aan dat de opstapeling van taken bij gemeenten ervoor zorgt dat gemeenten ruimte willen houden om, op basis van nieuwe afspraken nav het Artikel 2 onderzoek, de afspraken uit het klimaatakkoord als onuitvoerbaar te bestempelen.

Om tot uitvoering te komen van bovenstaande, wordt het bestuur opgedragen:

- met het Klimaatakkoord in te stemmen waarbij de borging van essentiële randvoorwaarden voor gemeenten voorwaardelijk is voor de uitvoering van het klimaatakkoord en het halen van de nationale doelen;
- in het vervolgproces naar het Rijk duidelijk te maken dat er na het artikel 2-onderzoek voldoende financiële middelen komen voor gemeenten om de volledige uitvoeringskosten te dekken;
- met het Rijk in gesprek te gaan over de uitvoering van het Klimaatakkoord om zowel de financiële (o.a. uitvoeringskosten en financiering van onrendabele toppen) als de wettelijke randvoorwaarden voor gemeenten te borgen en dit vast te leggen in interbestuurlijke afspraken;
- over de voortgang te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020;
- uiterlijk op de algemene ledenvergadering van 2021 over het artikel 2-onderzoek en de voortgang van het Klimaatakkoord te rapporteren.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting bij het preadvies

Het bestuur onderschrijft het dictum en de vraag die aan haar gesteld wordt bij deze motie. De indienende gemeenten delen het advies van het VNG bestuur: nu van start gaan met de afspraken uit het Klimaatakkoord maar ruimte houden om het tempo aan te passen op basis van het al dan niet komen tot goede interbestuurlijke afspraken op de nog openstaande randvoorwaarden.

gemeente Zaanstad
wethouder
S. Munnikendam

AAN Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
VAN Sanna Munnikendam
DOORKIESNUMMER 06 2342 1551
DATUM 26 november 2019
AANTAL PAGINA'S 3
ONDERWERP Motie Buitengewone ALV 29 november 2019

Motie: Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat we als gemeenten de benoemde doelen en opgaven van het klimaatakkoord erkennen en dat ze overeenkomen met de ambities van gemeenten;
- onderschrijven dat gemeenten een regierol krijgen in de wijksgewijze energieaanpak en constateren dat hiervoor oplossingen op systeemniveau moeten worden georganiseerd;
- er voor gemeenten grote financiële vraagstukken liggen met betrekking tot de regiekosten, planvormingskosten en initiële uitvoeringskosten tot en met 2021;
- dat onzeker is hoe de extra kosten voor de uitvoering van het Klimaatakkoord door gemeenten er na 2021 uitzien;
- in het Klimaatakkoord daarom de afspraak is gemaakt dat onder regie van de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) een 'artikel 2-onderzoek' wordt uitgevoerd;
- in het Klimaatakkoord tevens de afspraak is opgenomen dat de uitkomsten door zowel de Rijksoverheid als de VNG worden overgenomen.

Overwegende

- dat beantwoording van de 'artikel 2-vraag' inzicht geeft in de kosten, maar niet in de wijze van bekostiging en dat over dat aspect ook spoedig helderheid dient te komen;
- dat het door de timing van het ROB onderzoek aan een nieuw kabinet zal zijn om gemeenten te compenseren voor de kosten van uitvoering van het Klimaatakkoord.

Spreekt uit

- onder uitvoeringskosten zoals genoemd in het Klimaatakkoord te verstaan alle (extra) kosten van nieuwe, extra en geïntensiverde taken voor gemeenten die voortvloeien uit het Klimaatakkoord;
- tegen de achtergrond van de eerdere overheveling van taken (zoals het sociaal domein), de oplopende opschalingskorting en de bij het Interbestuurlijk Programma (IBP) achterblijvende accessen de gemeenten - alvorens (nieuwe) taken te accepteren - harde en concrete financiële randvoorwaarden met het Rijk willen afspreken. De gemeenten gaan er daarbij vanuit door het Rijk volledig gecompenseerd te worden voor deze (extra) kosten (zoals tijdens de ALV van 5 juni 2019 afgesproken rond de unaniem aangenomen motie Stevige borging gelijkwaardig partnerschap IBP);

- de financiële uitwerking en de uitwerking van de wetgeving door het Rijk te willen vastleggen in een opvolger van het Klimaatakkoord, opdat een eerlijke afweging gemaakt kan worden door de gemeenten of dit voldoende is om aan de inhoudelijke afspraken te kunnen voldoen.

Draagt daarom het bestuur op

- met het Klimaatakkoord in te stemmen waarbij de borging van essentiële randvoorwaarden voor gemeenten voorwaardelijk is voor de uitvoering van het klimaatakkoord en het halen van de nationale doelen;
- in het vervolgproces naar het Rijk duidelijk te maken dat er na het artikel 2-onderzoek voldoende financiële middelen moeten komen voor gemeenten om de volledige uitvoeringskosten te dekken;
- met het Rijk in gesprek te gaan over de uitvoering van het Klimaatakkoord om zowel de financiële (o.a. uitvoeringskosten en financiering van onrendabele toppen) als de wettelijke randvoorwaarden voor gemeenten te borgen en dit vast te leggen in een interbestuurlijk akkoord;
- over de voortgang te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020;
- uiterlijk op de algemene ledenvergadering van 2021 over het artikel 2-onderzoek en de voortgang van het Klimaatakkoord te rapporteren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens burgemeester en wethouders van Zaanstad,

wethouder Duurzaamheid, Energietransitie & Circulaire economie
S. Munnikendam

De motie wordt ondersteund door:

- Aa en Hunze
- Alblasserdam
- Alphen aan den Rijn
- Almelo
- Almere
- Amersfoort
- Apeldoorn
- Assen
- Beemster
- Borger-Odoorn
- Breda
- Coevorden
- De Wolden
- Delft
- Diemen
- Dordrecht
- Edam-Volendam
- Ede
- Emmen
- Enschede
- Gouda
- Groningen

- Haarlem
- Haarlemmermeer
- Hardinxveld-Giessendam
- Heemskerk
- Heerlen
- Hengelo
- Het Hogeland
- Hilversum
- Hoogeveen
- Hoorn
- Krimpen aan den IJssel
- Landsmeer
- Leeuwarden
- Lelystad
- Maastricht
- Meppel
- Midden-Delfland
- Midden-Drenthe
- Noordenveld
- Nijmegen
- Oss
- Ouder-Amstel
- Papendrecht
- Purmerend
- Roosendaal
- Rijswijk (ZH)
- Schiedam
- Sittard-Geleen
- Tilburg
- Tynaarlo
- Uithoorn
- Utrechtse Heuvelrug
- Venlo
- Waterland
- Westerveld
- Wormerland
- Zwolle
- Zwijndrecht

Samenvatting en preadvies motie Boekel over instemming Klimaatakkoord

Indienende gemeente(n): Boekel

Status motie: definitief

Strekking van de motie

Pas in te stemmen met Klimaatakkoord als is voldaan aan randvoorwaarden

Preadvies VNG-bestuur

Ontraden.

Toelichting bij het preadvies

Het VNG bestuur heeft de leden voorgesteld om in te stemmen met het Klimaatakkoord en in de eerste fase te starten met de onderdelen waarvoor aan de financiële randvoorwaarden is voldaan. Voor de onderdelen waarvoor in volgende fases de financiële randvoorwaarden onvoldoende zijn ingevuld, geldt dat gemeenten die onderdelen niet in hun geheel of niet in het gevraagde tempo kunnen uitvoeren. Uiteindelijk beslissen de leden hier zelf over in een ALV of ledenraadpleging.

Het bestuur vindt dat er voldoende (proces)afspraken zijn gemaakt om van start te gaan met de eerste fase van het Klimaatakkoord en ontraadt het voorstel in de motie om nu nog niet met het Klimaatakkoord in te stemmen.

Motie: Instemming klimaatakkoord

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bijeen op 29 november 2019.

Constaterende:

- dat het bestuur van de VNG de leden vraagt in te stemmen met het Klimaatakkoord;
- dat door de leden een drietal randvoorwaarden is gesteld alvorens ingestemd kan worden met het klimaatakkoord;
- dat het VNG-bestuur aanvullende afspraken heeft gemaakt met het kabinet.

Overwegende:

- dat er nog steeds geen zicht is op een toereikende vergoeding voor gemeenten voor de extra uitvoeringslasten;
- dat de haalbaarheid en betaalbaarheid voor de samenleving op basis van onder meer het onderzoek naar de mate, spreiding en clustering van woonlastenneutraliteit bij verschillende woningtypen en warmteoplossingen, niet geborgd is;
- dat er nog geen goede afspraken over collectieve warmte zijn gemaakt, waarbij we waar zinvol komen tot nieuwe warmtesystemen. Onder andere door het wegnemen van financiële belemmeringen waar gemeenten nu tegenaan lopen bij de aanleg van warmtenetten.
- dat biomassa nog steeds wordt gezien als een acceptabele warmtebron, terwijl al langere tijd duidelijk is dat het gebruik maken van biomassa een averechts effect sorteert en tevens miljarden aan subsidie kost. Het importeren en gebruiken van biomassa, om hier te kunnen verstoken, moet een halt worden toegeroepen.

Draagt het VNG-bestuur op om:

Pas in te stemmen met het Klimaatakkoord als voldaan is aan de eerder gestelde randvoorwaarden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door de gemeenteraad van Boekel op 18 november 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel.

Secretaris

J. Marcic

Burgemeester

P. Bos

Bestuur VNG
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Ons kenmerk 2019/961099
Datum 26 november 2019
Afdeling PG
Contact M. v.d. Woude
Telefoon 023-5113531
E-mail mvdwoude@haarlem.nl
Bijlage(n) geen

Onderwerp: toekomstige budgetten energietransitie

Geachte bestuur,

Op de BALV van 29 november a.s. staat onder punt 6 het Klimaatakkoord op de agenda. Graag vraag ik, namens het college van Haarlem bij dit agendapunt aandacht voor het volgende. Ik wil u verzoeken deze brief bij het betreffende agendapunt te betrekken.

Het is mij uiteraard bekend dat voor de komende drie jaar, tot en met 2021, voor de procesbegeleiding van de energietransitie door gemeenten vanuit de afspraken vanuit het Klimaatakkoord voornamelijk een budget van maximaal €150 miljoen beschikbaar is. Ik ben er echter door overvallen dat van dit toch al geringe bedrag, nu nog eens €60 miljoen moest worden aangewend voor meer indirecte uitgaven rond het RES proces en de energieloketten. Ik begrijp uiteraard de noodzaak hiervan en realiseer mij dat ook deze zaken voor ons als gemeenten van belang zijn, maar hierdoor blijft er wel heel weinig budget over voor gemeenten om direct met een eigen afweging in te zetten.

Vanuit eerder door u uitgevoerd onderzoek is al naar voren gekomen dat het nu beschikbare budget niet toereikend is en dat voor de inzet door gemeenten ten minste een bedrag van 300 miljoen euro per jaar benodigd is. Deze uitkomst heeft geleid tot het artikel 2 onderzoek dat nu op basis van de wet financiële verhoudingen wordt uitgevoerd en waarvan de resultaten medio volgend jaar worden verwacht. Zoals ook vervat in de motie *'Garantie op financiële randvoorwaarden nodig om uitvoering door gemeenten over de gehele eerste tranche tot 2030 nu te starten'* die voor de buitengewone ledenvergadering van 29 november is voorgelegd, gaan gemeenten ervan uit dat de uitkomsten van dit artikel 2 onderzoek volledig door het Rijk worden overgenomen en worden vertaald in een meer jaren financieel kader voor de hele periode van de eerste tranche Klimaatakkoord tot en met 2030. Uiteraard realiseer ik mij dat wij helaas nu niet op de uitkomsten van dit onderzoek vooruit kunnen lopen. En dat het, lopende dit onderzoek, geen meerwaarde heeft om er nogmaals op te wijzen dat het huidige bedrag van €150 miljoen verre van voldoende is. Het onderzoek zal dit uitwijzen. Wel wil ik er bij u op aandringen te stimuleren dat bedragen die vanuit het artikel 2 onderzoek beschikbaar komen, ook daadwerkelijk en direct volledig door gemeenten voor de energietransitie kunnen worden aangewend. Het zal voor ons als gemeenten zeer nadelig zijn als daarvan weer een

substantieel deel wegvloeit voor de bekostiging van indirecte uitgaven. Wij hebben de budgetten keihard nodig voor direct gebruik en het begeleiden van bewoners.

Ook wil ik graag aandacht vragen om bij de verdeling van toekomstige middelen rekening te houden met de omvang van gemeenten en het aantal woningen dat feitelijk moet worden aangepakt. Ik heb er begrip voor dat u er nu voor heeft moeten kiezen om alle gemeenten een gelijk bedrag toe te delen, maar naar mijn overtuiging is dit voor het vervolgproces geen realistische werkwijze. Daarvoor zijn de opgaves in mijn eigen én vergelijkbare gemeenten, met zo'n 3.000 woningen per jaar, te groot.

Ik hoop dat u deze punten kunt meenemen bij uw verdere gesprekken met het Rijk over de verdeling van middelen naar ons als gemeenten.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Robbert Berkhout
Wethouder Duurzaamheid, Economie en Mobiliteit

Samenvatting en preadvies motie Schiedam over nieuwe afspraken Raamovereenkomst Verpakkingen

Indienende gemeente: Schiedam

Ondersteunende gemeente: Delft.

Status motie: definitief

Strekking van de motie

Oproep aan het VNG-bestuur om Schiedam en steden met een vergelijkbare situatie (combinatie van bron- en nascheiding van Plastic verpakkingen, Metalen en Drinkpakken) te steunen in het vinden van een maatwerkoplossing.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting bij het preadvies

De VNG zal zich hard maken voor maatwerkoplossingen en dit structureel ter sprake brengen binnen het opgerichte Platform Ketenoptimalisatie. De nieuwe afspraken maken het (nog steeds) mogelijk om te kiezen voor een combinatie van bron- en nascheiding. Het Afvalfonds Verpakkingen verstrekt, uit het oogpunt van kostenefficiëntie, echter geen 'dubbele' vergoeding voor het verpakkingsafval dat via beide systemen in één inzamelroute wordt ingezameld.

Motie (B)ALV inzake aanvullende overeenkomst bij Raamovereenkomst verpakkingen
De gemeente Schiedam dient deze motie in op de Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) van 29 november 2019 in Nieuwegein

Constaterende dat:

- de VNG en de stichting Afvalfonds Verpakkingen (AFV) met de ketenovereenkomst een afsprakenkader stellen voor de inzameling van verpakkingen;
- het streven naar meer bewustzijn, actievere afvalpreventie en afvalscheiding en een drastische teruggang in het aantal kilo's restafval een noodzakelijke en grote opgave is;
- gemeenten voortvarend in de uitvoering bezig zijn en bijdragen aan de transitie naar een duurzame circulaire economie;
- het beleid van voor- en nascheiding leidt tot een effectieve scheiding van PMD en eveneens leidt tot een effectievere en meer bewuste inzameling van andere grondstoffen;

Overwegende dat:

- het realiseren van de beoogde dalingen alleen kans van slagen hebben als gemeenten voldoende middelen en bevoegdheden hebben om de doelen te halen;
- gelet op het belang van gemeenten er ruimte moet zijn voor lokale maatwerkoplossingen en een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- de ALV van de VNG zich bij eerdere Raamovereenkomsten Verpakkingen heeft uitgesproken voor maatwerk ten behoeve van gemeenten met nascheiding, zodat bron- én nascheiding gefaciliteerd zou worden;

Voorts overwegende dat:

- voor bewoners de transitie naar een circulaire maatschappij aantrekkelijk en rechtvaardig moet zijn;

Verzoeken het bestuur

- Schiedam en steden met een vergelijkbare situatie te steunen in het vinden van een maatwerkoplossing.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiedam
Functie, handtekening, naam

Mevrouw drs. M.A. van den Hende, wnd
Secretaris Schiedam

De heer C.H.J. Lamers
Burgemeester Schiedam

4. Samenvatting en preadvies motie Gooise Meren en Eemnes over nieuwe afspraken Raamovereenkomst Verpakkingen

Indienende gemeenten: Gooise Meren en Eemnes

Status motie: definitief

Strekking van de motie

De gemeenten Gooise Meren en Eemnes doen in deze motie aan het VNG-bestuur een aantal voorstellen t.a.v. het onderhandelingsresultaat van de VNG met het verpakkende bedrijfsleven. De strekking van de motie is dat men zich zorgen maakt over de milieueffecten van de brongescheiden inzameling, verwerking en transport van huishoudelijk plastic afval. Daarnaast zetten zij kanttekeningen bij de gecombineerde inzamelstroom van Plastic-, Metaal- en Drankenkartonverpakkingen (PMD).

In dit kader stellen zij een vijftal zaken voor:

1. Een diepgaande evaluatie uit te voeren ten aanzien van de gecombineerde PMD-inzameling en andere inzamelcombinaties alvorens de inzameling van PMD als uitgangspunt te hanteren
2. Naast brongescheiden inzameling van PMD ook ruimte te laten voor andere inzamelvormen, omdat in diverse media en onderzoeken in toenemende mate kanttekeningen worden geplaatst bij de doelmatigheid en zorgen over milieuschade
3. De positie van gemeenten ten aanzien van het beleid van huishoudelijk afval overeind te houden of te versterken, gelet op de betrokkenheid van burgers bij afvalinzameling
4. Te beogen de relatie te handhaven tussen de kwaliteit van inzamelen en het circulaire resultaat zodat gescheiden inzameling begrijpelijk blijft voor de consument
5. In lijn met de eerdere motie van de gemeenten Bunschoten, De Ronde Venen, Leusden, Lopik, Wijk bij Duurstede en Zeist blijvend aandacht te vragen voor het stellen van doelen die het toepassen van secundaire grondstoffen kan bevorderen.

Preadvies VNG-bestuur: ontraden

Toelichting bij het preadvies:

Kijkend naar de breedte en variëteit van de gedane voorstellen in de motie, volgt een toelichting per voorstel.

1. *Ontraden:* Gemeenten bepalen zelf op welke wijze zij afvalstromen gescheiden inzamelen. In ongeveer 85% van de gemeenten (die plastic aan de bron scheiden) wordt plastic sinds enkele jaren samen met metaal/blik en drankenkartons ingezameld, de zogenoemde PMD-inzameling. In de nieuwe overeenkomst is afgesproken dat het verpakkende bedrijfsleven de inzamelkosten voor de drie materiaalstromen, anders dan nu het geval is, vergoedt. Het uitvoeren van een diepgaande evaluatie van de PMD-inzameling is op dit moment niet aan de VNG. Vooralsnog heeft de VNG geen signalen ontvangen dat hier onder gemeenten behoefte aan is.
2. *Overnemen:* Gemeenten kunnen naast de brongescheiden inzameling van plastic, nog steeds kiezen voor het nascheiden van plastic
3. *Overnemen:* Gemeenten kunnen hun beleid t.a.v. huishoudelijk afval nog steeds naar eigen inzicht vormgeven. De nieuwe afspraken bieden, anders dan nu, wel de mogelijkheid om de rol van gemeenten te beperken tot inzameling. Wanneer een gemeente een grotere rol wil spelen (t.a.v. sortering en vermarkting) kan dat via een samenwerkingsverband van gemeenten.

4. *Overnemen:* De uitlegbaarheid rondom de gescheiden inzameling aan de bron wordt bevorderd, door communicatie meer te richten op stroomstromen die het sorteerproces verstoren en te werken met een uniform acceptatieprotocol.
Gemeenten ontvangen in de nieuwe situatie een kostenvergoeding voor de inzameling van plastic, metaal/blik en drankenkartons, waarbij vergoeding niet wordt berekend over de hoeveelheid gerecyclede stromen, maar over de ingezamelde stromen. Op die manier komen ook de ingezamelde niet-recyclebare verpakkingen voor een vergoeding in aanmerking. Ten eerste leidt dit tot minder verwarring bij de inwoners. Ten tweede leidt dit (in combinatie met de scherpere EU-doelstelling en tariefdifferentiatie vanuit het Afvalfonds Verpakkingen) tot een extra prikkel voor het verpakkende bedrijfsleven om deze stroom te reduceren tot een minimum en daarmee het 'circulaire resultaat' te bevorderen.
5. *Overnemen:* De nieuwe overeenkomst betreft een onderhandelingsresultaat tussen het Afvalfonds Verpakkingen en de VNG. Aangekondigde EU-regelgeving spreekt ambities uit t.a.v. het toepassen van secundaire grondstoffen. Implementatie van EU-regelgeving op dit vlak is aan het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat. De VNG zal aandacht blijven vragen voor het stellen van doelen die het toepassen van secundaire grondstoffen kan bevorderen.

Motie: nieuwe afspraken raamovereenkomst verpakkingen 2013 – 2020

De gemeenten Gooise Meren en Eemnes dienen deze motie in op de Buitengewone Ledenvergadering van de Vereniging Van Nederlandse Gemeenten bijeen op 29 november 2019.

Constateernde dat:

- De VNG op 6 september 2019 een ledenbrief heeft gestuurd gericht aan colleges en raden van Nederlandse gemeenten met een pakket nieuwe afspraken om het systeem van inzameling en verwerking van kunststof verpakkingsmateriaal (Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022) fundamenteel aan te passen;
- De voorgestelde aanpassingen ingrijpende gevolgen hebben voor de autonomie van gemeenten m.b.t. inzameling en verwerking van hun afval;
- Het VNG-bestuur de afspraken heeft voorgelegd aan de Buitengewone Algemene Ledenvergadering op 29 november a.s.

Overwegende dat:

- Daadwerkelijk en zinnig hergebruik als grondstof van huishoudelijk plastic afval uit PMD niet meer is dan ongeveer 20%, waarmee het in feite voor 80% overeenkomt met het restafval (n.b.: de cijfers van de afvalindustrie gaan over *potentiële* geschiktheid);
- Van de VANG-doelstellingen, gericht op vermindering van het restafval, een stimulerend effect uitgaat voor alternatieve afvalcategorieën naast het restafval, zonder dat dit de circulariteit noodzakelijkerwijs bevordert;
- Sprake is van toenemende zorgen over de milieueffecten (waaronder lekkage uit de keten) van bron-gescheiden inzameling, verwerking, verhandeling en transport van huishoudelijk plastic afval ten opzichte van het – zo geringe – hergebruik (zie CE/TNO rapport 2015 gekwantificeerde milieuoordelen ten opzichte van de inspanning);
- Een onafhankelijk kennisinstituut niet voor handen is;
- Bij de afspraken de huidige broninzameling van PMD als uitgangspunt wordt gehanteerd, terwijl in diverse media en onderzoeken in toenemende mate kanttekeningen worden geplaatst bij de doelmatigheid hiervan en zorgen worden geuit over milieuschade door eerder genoemde lekkage.

Van mening dat:

- Een deel van de nieuwe afspraken in de Raamovereenkomst verbeteringen kunnen betekenen ten opzichte van de huidige Raamovereenkomst. Met name het verleggen van het meetmoment en de afspraken met betrekking tot zwerfvuil. Ook vraagt de Raamovereenkomst om scherpere afspraken over de circulariteit van de verpakkingen teneinde het lekken van huishoudelijk plastic afval uit PMD te reduceren en 'down-cycling' te voorkomen;
- Gescheiden inzameling van bij voorbaat niet-recyclebaar afval (vergoed door het Afvalfonds) tot verwarring kan leiden en de bereidheid van consumenten kan ondermijnen;
- De ontwikkelingen dusdanig zijn dat andere inzamelvormen, bijvoorbeeld statiegeld en brengstations zoals die voor glas bestaan, eveneens verantwoorde inzamelmethoden zijn die als uitgangspunt kunnen dienen;
- Een hogere verwerking en betere toepassing van recycleaat in verpakkingen en producten mogelijk is als er kwalitatief betere grondstoffen beschikbaar komen;
- Het aan de verpakkende industrie is om goede kwaliteit recyclebare verpakkingen op de markt te brengen.

Stelt voor aan het VNG-bestuur om:

- Een diepgaande evaluatie uit te voeren ten aanzien van de gecombineerde PMD-inzameling en andere inzamelcombinaties alvorens de inzameling van PMD als uitgangspunt te hanteren;
- Naast broninzameling van PMD ook ruimte te laten voor andere inzamelvormen, omdat in diverse media en onderzoeken in toenemende mate kanttekeningen worden geplaatst bij de doelmatigheid en zorgen over milieuschade;
- De positie van gemeenten ten aanzien van het beleid van huishoudelijk afval overeind te houden of te versterken, gelet op de betrokkenheid van burgers bij afvalinzameling;
- Te beogen de relatie te handhaven tussen de kwaliteit van inzamelen en het circulaire resultaat zodat gescheiden inzameling begrijpelijk blijft voor de consument;
- In lijn met de eerdere motie van de gemeenten Bunschoten, De Ronde Venen, Leusden, Lopik, Wijk bij Duurstede en Zeist blijvend aandacht te vragen voor het stellen van doelen die het toepassen van secundaire grondstoffen kan bevorderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens het college van B&W
van de gemeente Gooise Meren

Barbara Boudewijnse
Wethouder voor o.m. Duurzaamheid

Namens het college van B&W
van de gemeente Eemnes

Sven Lankreijer
Wethouder voor o.m. Duurzaamheid